

Št. 185

**NOVEMBER
2021**

Št. člana_ice društva:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 1 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI ULICE

Odgovorni in izvršni urednik:

Jean Nikolić

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Maja Vižintin, Špela Razpotnik

Sodelavci uredništva:

Taubi, Jurij Kunaver, Barbara Jozelj, Žiga Novak, Jasmina Memič,

Špela Blatnik, Diego Menendes, Miha Čurman,

Jan Omahne Femec

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Miloš Dragojević, Gašper Sojč, Fedja Kovič, Rade Nikolić,

Peter Kuntarič – Kunta, Ban, Maja Bračko

Ovitek:

Prva stran: Nada Žgank

Zadnja stran: Markovič Design

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Tiskano na okolju prijaznem papirju.

Prostovoljni prispevek za časopis je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je prispevek za en izvod 2 EUR.

Celoletni prispevek za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

030 323 128 (SMS komentarnica)

E-pošta: urednistvo@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0400 1004 8456 921 odprt pri Nova KBM

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO

Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor

Stanovanjski sklad RS -- Zavod RS za zaposlovanje -- Ministrstvo za javno upravo

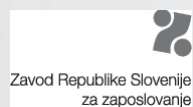
Evropski socialni sklad, projekt sofinancirata Republika Slovenija in Evropska Unija

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

EN VIKEND V MESECU LASTNIK UPORABLJA STANOVANJE

Foto: osebni arhiv

Pred časom je skupina Kvadratni meter, ki skozi svoj umetniški izraz raziskuje nepremičninsko problematiko, iskala prostor, kamor bi po izteku razstave postavila skulpturo *Spomenik stanovanjski krizi*. Ta je na ploščadi MSUM opozarjal na večplastnost stanovanjske krize v Ljubljani, pa tudi širše. Na nevzdržno rast cen stanovanj, dotrajanost stanovanjskega fonda (da neekološkosti niti ne omenjamo), nekontrolirano in nesmotrno bohotenje tako imenovanih nadstandardnih gradenj ter absolutno pošastnost tržnega najemanja stanovanj.

Zapopadimo tole: v Ljubljani je sitno najti že samo prostor za *spomenik* stanovanjski krizi. Ne znam več povedati, koliko prijateljev in znancev mi je v zadnjih mesecih in letih reklo nekaj kot (citiram kolega Uroša): »[U]čer sem te pozabu vprašat, če veš slučaj za kako 1-sobno stanovanje[.]« Urošu (in vsem drugim) odgovorim tole: »Ne vem iz glave, bom pa pozorna. Fajn, da si omenu, jst sm edin tko uspela do normalnga fleta pridt, da sm usem povedala, da iščem.« Kar je živa in groba resnica.

A pozornost na morebitne dobre priložnosti že dolgo ni več dovolj. Najemniških čudežev v Ljubljani zmanjkuje. Ostaja le še vse bolj neopisljiva tesnoba ljudi, ki hodimo na avdicije za najem stanovanj kot kake zatravmirane in resignirane cirkuške živali. In ko najdemo ta sveti gral enosobnega stanovanja, za katerega si rezerviramo polovico mesečne plače, si oddahnemo in se v največji možni sprevrženosti zahvalimo veselju, da nam je naklonilo to milost.

A naj na tem mestu v duhu nebrzdanega optimizma z vami delim prav svoje malo najemniško čudo. Do prostornega in ugodnega stanovanja, ki mu trenutno rečem dom, nisem prišla po tržni poti, temveč prek prijateljske vezi, kar je seveda že na začetku marsikaj olajšalo. Najemodajalka je načelna gospa z visoko stopnjo empatije. Pred tem, kakšna je tržna cena mojega brloga, si zelo uspešno zatiskam oči; a na srečo najina pogodba temelji na nekih drugih vrednotah, kot je gola tržna ocena vrednosti opeke in ometa. Osnovana je na vzajemnosti in zaupanju.

Okrog petega v mesecu se z najemodajalko srečava in poleg predaje najemnine opravi še pregled odprtih stanovanjskih zadev. Je treba v stanovanju kaj popraviti, zamenjati, prodati nerodne starinske stole in v prostor vpeljati kak sodobnejši kos pohištva? Urejeno. Ko je kaj v stanovanju potrebno izboljšave ali osvežitve, najemodajalka ne išče načinov, da bi strošek zvalila name, jaz pa ne načinov, da bi – kljub zakonski zavezanosti lastnikov k vzdrževanju – vse stanovanjske bremenitve padle zgolj nanjo. Najina transakcija je precej več kot to, je dragocena dobra praksa, ki mi daje upanje in hkrati povzroča vse večje nelagodje ob srečanju z realnostjo degeneriranega najemniškega trga in širše stanovanjske krize. Pred kratkim je do mene prišla nova cvetka pogojevanj – dodajte jo znanim zahtevam: brez obiskov in domačih živali, prepovedano kuhanje mesa v stanovanju, celoletno predplačilo najemnine! – lastnika pri oddaji stanovanja najemniku: »En vikend v mesecu lastnik uporablja stanovanje.« Najprej sem pomislila: »Hoho, prevzetnost lastnikov stanovanj me še vedno lahko preseneti.« Nato pa še: »Kako daleč gre še lahko ta cirkus?«

Nina Hlebec

- 2 **UVODNIK**
- 4 **SLIŠANJE GLASOV**
- 7 **ČEFIZELJ IN POLICAJ**
- 8 **ŠOLSKE KLOPI**
- 10 **IN MEMORIAM: DRAGO ČAJIČ**
- 11 **ČESTNA FILOZOFIJA**
- 12 **NEKAJ ČESTNIH**
- 13 **ANEKDOTE IZ PRODAJE**
- 14 **MARIBORSKA SCENA**
- 16 **KOLIZEJ**
- 17 **LITERARNA PRILOGA**
- 21 **SARIN DNEVNIK**
- 22 **SODOMIJA NA KRANJSKEM**
- 24 **GOSTILNA**
- 25 **MAJA**
- 26 **KRALJEVI RECENZOR**
- 29 **IZZA REŠETK**
- 30 **KOMENTARNICA**
- 31 **MILOŠEV FOTO KOTIČEK**
- 33 **OGLASNA DESKA**
- 34 **NAGRADNI PREGOVOR V OKVIRJU IZ OPEK**

PRAVILA PONUJANJA ČASOPISA

Ker želimo, da bi pri razširjanju časopisa Kralji ulice lahko sodelovalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev in bralk, je pomembno, da skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Člani in članice društva, ki ponujajo časopis, ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice.

Doslej so bili v javnosti zelo dobro sprejeti, mnogi bralci in bralke so pohvalili njihov pristop. Želimo si, da tako ostane tudi v prihodnje, zato člane in članice društva spodbujamo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis še bolj približati našim bralcem in bralkam.

- Časopis ponujam na miren in nevsiljiv način.
- Drugim članom in članicam društva, ki ponujajo časopis Kralji ulice, izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do ponujanja časopisa.
- Z drugimi člani in članicami društva se miroljubno dogovarjam glede lokacije ponujanja časopisa.
- Morebitne nesporazume rešujem na miren in spoštljiv način.
- Med ponujanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.

TO SEM JAZ

Ime mi je Maja Klemenčič in to je moj muček Felix, uradno Felix Fortuna. Lump je prišel v moje življenje, ko sem bila še bolj brez sredstev, kot sem zdaj, in sem zanj dala vse, kar sem imela. Spomnim se, da sem šla takrat v neko gostilno po ostanke od obrokov, v zameno sem pomivala posodo, saj sem dala zadnje evre za Felixa, da sem ga cepila in čipirala. Med nama se je razvila posebna, zelo globoka vez. Vsakič, ko grem na šiht – ponujam Kralje ulice –, razume, da odhajam, in da mora biti priden doma. Ko se vrnem, je moje največje veselje, ko ga stisnem k sebi. Moje desno lice v dobrem in slabem, moj Felix.

Foto: Nada Žgank

- Med ponujanjem časopisa omenjam predvideni prostovoljni prispevek in od bralcev in bralk ne pričakujem ničesar več.
- Med ponujanjem časopisa ne beračim.
- Spoštujem odločitev bralcev in bralk, da časopis vzamejo ali ne, in jih k temu nikakor ne silim ali jih drugače neprijetno vznemirjam.
- Med ponujanjem časopisa imam svojo uradno izkaznico društva na vidnem mestu. Številka žiga na časopisu mora biti adekvatna številki na izkaznici društva.
- Zbiranje prispevkov za druge dejavnosti društva je poskus zavajanja bralcev in bralk.
- Med ponujanjem časopisa upoštevam navodila za pravilno uporabo zaščitne maske in ohranjanje socialne distance.

Če se član ali članica društva ne drži pravil ponujanja časopisa, je na to najprej opomnjen_a s strani strokovne delavke oziroma delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do ponujanja časopisa Kralji ulice.

Bralce in bralke prosimo, naj morebitne kršitve sporočijo v uredništvo na telefonsko številko 059 022 503 ali na e-naslov: info@kraljiulice.org.

INTERVJU O VRSTNIŠKI PODPORI

Juš: Spoznal sem te v marsikateri vlogi. Kako bi se predstavila?

Sara: Predstavim se različno, pač glede na to, komu se predstavim. A navadno se ne predstavim kot oseba, ki je v življenju preživela marsikatero jebo, temveč tako bolj vsakdanje, s svojim imenom in še s čim, o čemer me ljudje vprašajo. Svoje izkušnje pa sem pripravljena deliti z drugimi, če začutim, da je prostor za to in bi bilo komu to koristno.

Juš: Aha, torej si človek z jebami v življenju, o katerih si pripravljena s kom kaj govoriti. Si še kaj?

Sara: Sem tudi študentka, študiram neko smer, ki se ukvarja s pomočjo ljudem. Lahko bi rekla, da sem bodoča »strokovnjakinja« za ljudi s težavami. Med sošolci in profesorji se navadno predstavim kot študentka. Kje drugje pa bi bilo to verjetno zadnje, s čimer bi se predstavila.

Juš: Kje pa je to, kje drugje?

Sara: Nikoli še nisem začela prav s tem, da bi govorila o svoji preteklosti. Pred kratkim sem pa bila v neki pomočni vlogi in govorila z žensko, ki je doživela podobno izkušnjo s spolnim nasiljem kot jaz, takrat sem ji povedala za svojo. Čeprav sem razmišljala, ali je to izpadlo, kot da bi pozornost z nje preusmerjala nase. Rekla sem, da sem bila tudi sama žrtev spolnega nasilja in da jo v tem smislu morda kar razumem. Ker je izrazila, da ne ve, kako se soočiti s to izkušnjo, sem ji povedala, kako se z njo še zdaj soočam jaz, če bi morda tudi njej to prišlo prav.

Juš: Aha, skrbelo te je, kako bo ta ženska sprejela tvojo izkušnjo.

Sara: Ja, nisem mogla vedeti, kako se bo odzvala. Ampak se mi je zdelo vredno povedati, če ji lahko s tem vsaj malo pomagam. Če pa bi razumela kot odvrčanje pozornosti od nje name, pa bi ji že razložila, da nisem tako mislila. Se je pa zahvalila, ker sem ji zaupala – to me je pomirilo, ker je torej kdaj dobro govoriti o svojih izkušnjah.

Juš: Torej si enkrat do zdaj komu povedala o svojih izkušnjah.

Sara: Ne, v bistvu sem to naredila že večkrat. Vsakič za kaj drugega.

Juš: Uf, potem pa si doživela že marsikaj!

Sara: Zdaj izpade, kot da imam že tako ogromno izkušenj ... No, nekaj pa jih je in z nekaterimi ljudmi smo se že tako začutili, da sem se počutila dobro, da sem z njimi delila svoje izkušnje, ki so bile podobne

njihovim. Navsezadnje je to porušilo tisti zid med mano v pomočni vlogi in drugimi v vlogi nekoga, ki pridejo po pomoč. V teh trenutkih smo bili vsi uporabniki, vsi strokovnjaki iz izkušenj. Kdaj pa sem tudi jaz prva začela govoriti o sebi, ko se mi je zazdelo tako. Morda takrat, ko sem začutila, da bi človek rad govoril o neki svoji izkušnji, pa sem ga s tem, ko sem začela govoriti o sebi, spodbudila, da je naredil podobno, nisem pa nikogar silila v to.

Juš: Si bila kdaj ti »uporabnica« vrstniške podpore? Si kdaj pri tem, ko si reševala svoje težave, naletela na koga, ki je kaj podobnega doživel tudi sam?

Sara: Svoje težave sem želela reševati predvsem sama, kdaj me je bilo strah odziva drugih; ali pa da me ne bodo vzeli resno; ali pa da bodo rekli, da to ni nič, da so sami doživeli še kaj hujšega. Takih stvari v pomočni vlogi ne bi pomislila nikoli, vendar pa so mi švigale po glavi, ko sem sama iskala pomoč. V glavnem so me ljudje le poslušali, ko sem govorila o svojih težavah.

Juš: Lahko še kaj več poveš o tem, kako si iskala pomoč zase?

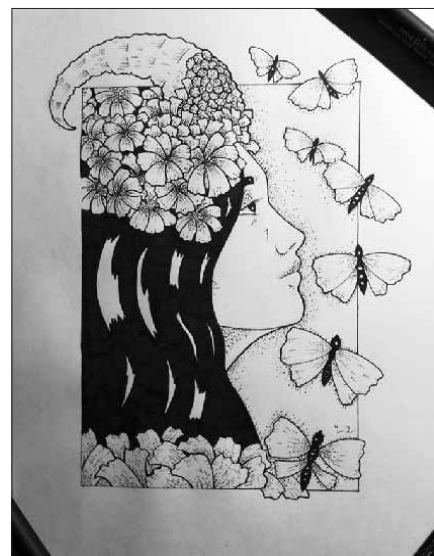
Sara: Pri iskanju pomoči zase sem se izogibala formalne pomoči. Predvsem zato, ker sem se bala, da bi bila potem označena kot nekdo, s katerim je nekaj »narobe«. In če želim delati z ljudmi, take nalepke niso ravno v pomoč. Torej nisem »potrjena«, nimam kartoteke. Spomnim se tudi, da sem se enkrat pogovarjala z nekom, ki me je spodbudil, da naredim načrt na zalogo, če pridem v hudo krizo. In potem sem z njegovo pomočjo naredila ta načrt in ga še vedno kdaj uporabim. Kar je ful fino, ker ko pridem v tisto fazo, ko mi ves čas nabija v glavo, da ni druge rešitve, kot da le neham z vsem, potem se spomnim načrta, in tam je napisano, da lahko pokličem prijateljico, ki se je pripravljena z mano pogovarjati, ko imam veliko samomorilnih misli, in jo pokličem. In sem to nekajkrat uporabila.

Juš: Vau. Če povzamem, si torej svoje izkušnje večkrat uporabila pri pomoči drugim kot pa pri tem, da bi sama iskala pomoč.

Sara: Ja. O svojih izkušnjah sem se pogovarjala le malokrat v smislu iskanja pomoči zase. Zdaj delam na tem, da bi lahko o svojih izkušnjah govorila več.

Juš: Si kdaj razmišljala o tem, kako uporabiti svoje izkušnje pri pomoči drugim?

Sara: Ja, predvsem sem se ukvarjala s tem zato, ker me je skrbelo, kako bodo na to

Gasper Sojc

reagirali drugi. Skrbi me, recimo, da bodo rekli, kako sploh lahko pomagam drugim, če imam tudi sama težave. Ali pa da bi z govorom o sebi zanikala izkušnjo drugega. Se pa mi zdi to, da uporabljam svoje izkušnje pri pomoči drugim, dobro, ker morda komu pomaga tisto, kar je pomagalo meni. In to, da se kdo morda manj samega počuti, če je kdo zraven, ki je doživel kaj podobnega.

Juš: Misliš, da je fajn govoriti o svojih izkušnjah zato, da bi pomagala sebi? Bi rada o tem govorila ali bila rajši za vedno tiho?

Sara: Rada bi govorila o tem, a zaenkrat mi to bolj uspeva v smislu pomoči drugim. S tem tudi na nek način pomagam sebi, ampak bi morala delati na tem, da se o svojih jebah pogovarjam tudi izključno z namenom, da bi mi bilo lažje. Ful fajn bi mi bilo recimo psihoterapevtu govoriti o tem. Mislim, da bi bilo treba govoriti o tem s kom, ki bi še kaj več, kot le poslušal. Ker sploh še nisem šla čez vse to in še dolgo ne bom, a želim in imam namen delati na tem.

Juš: Aha, psihoterapevt.

Sara: Najbolje sicer tak izven sistema, da ne dobiš štampljke. A to je drago zame kot študentko. Še ne vem, s kom ... A mora biti malo oddaljen od mene, da ne bom bremenila koga od bližnjih.

Juš: Bi morala imeti ta oseba podobne izkušnje kot ti?

Sara: To pa mi ni posebno pomembno. Sigurno te lahko kdo tak lažje razume, a verjetno je kar težko najti tako osebo. Če človek zna slišati, kaj imam za povedati, potem mi ni pomembno, če ima podobne izkušnje kot jaz.

Juš Škraban

Franjo Frančič

UBIJATE ME NEŽNO

Ko sem se pred skoraj 40 leti odločil, da zaplavam v pisateljske vode, sem po tihem upal, da bom živel kolikor toliko dostojno življenje.

Nič od tega! Ves čas beda in životarjenje, preveč za umret, premalo za preživet.

Bili so uredniki starega kova: Janez Mušič, Kajetan Kovič, Aleš Berger, na Delu Željko Kozinc. Bili so spodobni honorarji, ki sem jih prejel dokaj hitro. Kljub temu sem vzel v zakup, da od pisanja pač ne bom obogatel, da nikoli ne bom imel spodobnega avta, mi je bilo vedno vseeno. Vedel sem, da bom moral poprijeti za mnoga honorarna dela, večinoma fizična. Ni mi bilo težko biti navadni transportni delavec v Luki Koper, nabirati jabolk v Meranu, breskev, grozdja v Sečovljah, pomagati pri zidarjih. Bil sem mlad, prepričan, da zmorem vse in še več. Prelomna točka je bila rojstvo hčerke Nataše, ki me je mimogrede naučila največ v življenju. Potrpljenja, da sem zdaj na čelu vrste, tudi ljubezni dajanja in ne samo zahtev in egoizma. Takrat sem sprejel pisanje satire za rumeni tisk. Izšel je izbor proze v zbirki Kondor, *Kam se skrijejo metulji pred dežjem*, in od Javne agencije za knjigo sem prejel edino visoko delovno štipendijo.

Seveda nisem znal tako kot komercialni Feri prodati vsakega teksta trikrat in se zblížiti z uredniki novega kova. Presenečenje je kmalu sledilo. Ministrstvo za kulturo, to leglo lenih uradnic in uradnikov, ki se množijo kot zajci, je zahtevalo vse socialnozdravstvene prispevke vrnjene, ker sem dobil honorarjev več, kot je bil cenzus, za katerega sploh nisem vedel, da obstaja. Seveda sem denar porabil za Pampers, za vse, kar je hči rabila. Otroci so naše največje bogastvo in tudi stanejo, da odrastejo, pravo bogastvo.

Sledile so grožnje, izsiljevanje, nič ni pomagalo pisarjenje ministrici Rihterjevi, pa Širci, ki mi je natrosila parol in fraz za dve življenji, da ne omenjam Školča, večkratnega kulturnega ministra, on ni niti odgovoril, socialistični mladinec, sopotnik malega Janše, ki je skupaj z mladimi komunisti korakal po poteh AVNOJA v Jajce peš iz Ljubljane. Visoko so letali ti socialistični mladiči, naduvani od velepomembnosti, vsi srečni pod nadzorom mrkega dr. Drnovška, ki je obvladal umetnost politike, ki me ni nikoli zanimala. Saj se še kdo spomni LDS?

05
KRALJI
ULICE

Skratka, dolg državi je bilo treba plačati, takrat sem spoznal, da je imel Kafka prav. Kasneje sem še nekajkrat doživel podobne kalvarije. Kar sem bil dolžan, so mi izterjali *milom ili silom*, kar sem zaslužil s pisanjem, tisto mizerijo pa sem čakal mesece. Prišli so novi časi, vse se pač spreminja, mladi prašiči so se prerinili h koritu. Kvalificirano sposobni grebatorji za davkoplačevalski denar.

Bojte se tistih, ki najbolj kričijo, ki tulijo do neba: kultura je v krizi! Podhranjena je, za vse je denar, samo za film, teater in knjige ga ni!

Ti, ki tako silno kritizirajo in kričijo, ti najbolj živijo od kulture, od subvencij, sesajo denar pri državnih jasliah, ne tisoče, sto tisoče evrov.

V bistvu je treba obvladati marketing. Delovati po principu jaz tebi tiskam knjigo, ti meni daš nagrado. Jaz tebi napišem dobro kritiko, ti meni urediš subvencijo. Tako legalna mafija živi kot lordi in princeze.

Seveda je vse kratkoročno, čas počisti in opravi svoje. Toda zakaj čakati, da se človek prej stegne, preden dobi dostojno plačilo za svoje delo? Če bi pisal še o posmehu, bi začel dolgoveziti, ko ti takole kakšen plesniv uradnik z občine ali prašna profesorica slovenščine žvrgoli:

O, gospod umetnik, gospod pisatelj (zveni kot psovka), vi tako krasno živite, svobodno kot ptiček na veji.

In ni kaj, ja, človeku se kdaj strga. Posebno, ko z robčki stoji ob bankomatu in gleda v brezno svoje eksistence.

KANDIDAT SE PRIJAVI NA PROSTO DELOVNO MESTO PAZNIKA V ZAPORU.

UPRAVNIK GA VPRAŠA:

»KAJ BI NAREDILI, ČE BI NEKDO OD ZAPORNIKOV ZAČEL RAZGRAJATI?«

ODGOVORI:

»VEN BI GA VRGEL, PA NAJ RAZGRAJA ZUNAJ.«

GREGOR B. HANN †

nekoč,
davno v preteklosti,
je obstajalo ogromno mesto,
ki je delovalo na mehanizem alge.

ljudje so imeli repe
in z njihovimi konicami
so se integrirali v mestni ustroj.

včasih so plesali swing,
najpogosteje so česali metulje
in se do konca dolgočasili.

imeli so robote,
ki so jim risali pripovedi
in namesto njih igrali šah.

mehanizem je
zaustavil svoje delovanje
in izstopil.

mesto je zakašljalo,
vrtiljaki so se ustavili,
ljudje so uradno dobili zadnje plače.

nato so se morali zapustiti.

niso imeli rezervnega mesta,
kamor bi se lahko skrili.

niti zemljevida,
da bi lahko vsaj luknjičasto upali.

Dejan Koban

DEKLE Z DRUGEGA SVETA

Pojavila si se na Zemlji, v Polju,
dekle z drugega sveta.
Teleportirala si se s Siriusa.
Nežno bi me odpeljala v vesolje.
Z britvico me režeš prek obraza.
Telepatsko si me posiljevala.
Vse noči in dneve sem moral misliti nate.
Ne vem, kaj si?
Ponoči si ženska.
Podnevi si moški.
Dekle z drugega sveta.
Ponoči si vroča mačka z bičem.
Podnevi si policist, ki me popišeš.
Psiha moja trpi zaradi tebe.
Dekle z drugega konca vesolja.
Bog in hudič sta v tebi obenem.
Ponoči me tepeš s pendrekom.
Podnevi udrihaš z bičem.
Ponoči se ljubiva.
Podnevi me kontroliraš.
Ti si ... ti si mačka z drugega planeta.

Črtomir Clonsky

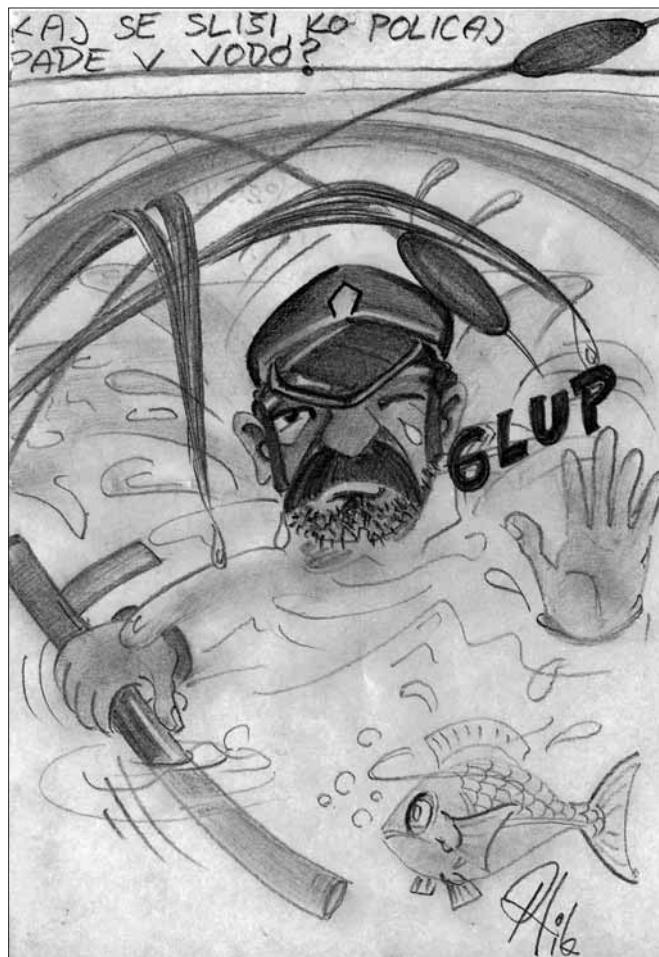
CEFIZELJ IN POLICAJ

Uro hoda od pustne nedelje leži Nova vas, ki ji pravijo Mesto. Skozenj teče reka, ki so jo spremenili v mlakužo, okoli mlakuže stojijo hiše, obdane z barakami, na griču stoji graščina, ki ji pravijo umobolnica. In ta vas še vedno v srcu nosi svoje staro, danes že pozabljeno ime, to ime pa se še vedno glasi Butale. V Mestu imajo najetih mnogo hlapcev in dekel, med tednom lenobo pasejo in svinje poslušajo, ki jim pišejo delovni nalog, ob nedeljah in praznikih pa oblečejo uniforme, vzamejo v roke sulice ali helebarde in postanejo strašni policaji, strah in trepet vseh tolovajev. Na vogalu še vedno stoji pekarna iz davnine, v kateri pečejo najboljše koruzne hlebčke. Prav takšne, po kakršnih se Cefizlju cedijo sline.

Cefizelj, če še kdo ne ve, je bil strašanski razbojnik. Pravijo, da je že sedem ljudi zadušil in tri ženske, in to je še najmanj od tega, kar o njem vedo povedati anonimne govorice: igra na orglice, krade otroke, na vrtu mu rastejo mamile. Pride dan, ko Cefizlja spet zasrbijo prsti, se prikrađe v Mesto in se postavi policaju naravnost pred nos. Policaj ga prime za ovratnik, mu nadene pustno masko in reče: »Hop, Cefizelj, ali te imam! Marš u luknjo, tam imamo krojača, ki se mu reče rabelj. Ta ti vzame mero okrog vratu.« Ponižno Cefizelj sledi policaju k sodniku, ko prideta mimo pekarnice, iz katere zadiši po sveže pečenem kruhu. Cefizelj milo prosi: »Lačen sem, že cel teden nisem jedel, samo po koruzni hlebček skočim.« »Naš gnoj je masten, greznice so ga polne, tudi naša koruza je mastna, le pojdi in se najej.« Cefizelj pa se je v trgovini maskiran, kot je bil, pomešal med Butalce, smuknil s koruznim hlebčkom in sladoledom pod plaščem mimo policaja in se mu z varne razdalje smejal. Ko je policaj to videl, se je strašansko razjezil, kapo si je dvignil nad glavo, pljunil je za Cefizljem, malo je manjkalo pa bi zaklel.

Na zimskem nebu se je Saturn srečal z Jupitrom in naznanjal velike spremembe. Butalski astrologi so napovedali leto, ko se spet oglašaja pamet. In res je prišlo leto, ko so se Butalci ponovno skregali s pametjo. Astrološke napovedi so hotele, da je bilo to prav tisto leto, ko sta veljali dve kravi za en par, zato so Butalci sklicali znanstveni simpozij, na katerem so se zbrale najbolj šolane glave in največji učenjaki. S seboj so pripeljali vozove parnih besed, s katerimi so se spretno izogibali jasnima odgovoroma na vprašanja, ali je $1 + 1$ materialno ali abstraktno vprašanje in kakšen bi naj bil rezultat. Simpozij je trajal sedem dni in cel teden, nasledile so ga bakanalije, na katerih so vsak dan pojedli celega vola in popili neomejene količine ustekleničenega duha butalske modrosti. Po mesecu dni garaškega prizadevanja so butalski filozofi prišli do sklepa, da je par krav dve kravi in še malo. Matematiki so izdelali matematično enačbo $1 + 1 = 2,44$, fiziki so jo podprli s svojimi teorijami, župnik je poiskal vire v starih knjigah, ki potrjujejo, da je takšna božja volja, računovodje so blagoslovljali gospodarstvo z novimi izračuni. Gospodarstvo je cvetelo. Vsega je bilo kar naenkrat več, kot so imeli v resnici. Vsi so bili bolj bogati.

Bilo pa je to ravno na prvega aprila pa so se spomnili Butalci na svoj grb in zmaja na njem upodobljenega in razglasili državni praznik, ki da naj traja cel teden pa še do naslednje nedelje. Zaprli so gostilne, trgovine, zapovedali popoldanski post, ki se bo končal s požrtijo, mir in tišino, prepovedali druženje in se poglobili v kulinarične rituale in žrtvovanje v zahvalo za zmago nad pametjo. Butalci so se zaprli v svoje kočice, praznično pretepli svoje babe, Butalke so vpile na svoje Butalce, v veselju so drug drugega celo metali skozi okna. Edino Cefizelj, večni nezadovoljnej, je vihal svoj nos, zalival svoj vrt, kradel sosedom jajca in nestrpno pričakoval konec praznovanja. Od samega dolgočasja je že začel

Rade Nikolic

pisati pesmi, skoraj bi igral kitaro. Prej je povsod lahko kaj izmaknil, podtaknil ali si prisvojil, zdaj pa se ni več počutil živega, jajca sosedje sedaj, ko jih prodati ne morejo, sami ponujajo. Kje je tukaj veselje do kraje?

Vsemu enkrat pride konec, tudi slabemu, lepemu še prej, in so tudi v Butalah zaključili prvoaprilsko praznovanje, odprli gostilne in trgovine, šole pa naj zaenkrat ostanejo še zaprte, da ne bi pamet spet dvigala svoje strupene glave. Prenažrti Butalci so se odpravili po nakupih in na pijačevanje. Tudi Cefizelj, ki so ga že neznansko srbeli prsti, si je nadel masko in se odpravil v trgovski center. Tam si je nabral celo torbo sladoleda, čokolade in marcipana, zaželel si je poslušanja glasbe pa je v žep vtaknil zvočnike, ko je hodil med policami, se je spomnil sosedu, ki se na sosednjem griču sonči v poletni pripeki, in v rokav zataknil še teleskop, da jo bo bolje videl. Pregar je Cefizelj, z vsemi žavbami namazan: na blagajni je prijavil koruzni hlebček in kisle kumarice, vzel račun, ki je v Butalah pomembnejši od rezultata, odšel iz prodajalne in se postavil policaju naravnost pred nos. Saj bi se mu izognil, pa si je tudi zviti policaj nadel masko, tako da ga Cefizelj ni prepoznal in nista več vedela, kdo je kdo. Policaj se je domislil, da bi bilo dobro Cefizlja prijeti za vrat, pa ga je tolovaj prehitel, zgrabil za vrat policaja in mu rekel: »Hop, policaj, ali te imam! Če nočeš srečati krojača, ki ti vzame mero okrog vratu, poprimi zvočnike, teleskop in torbo in hodi za menoj.« Policaj je ubogal, kot zna, Cefizelj je spotoma polizal sladolek in se potem, ko mu je policaj zložil plen v prtljažnik kočije, odpeljal proti domu. Ko pa je policaj snel masko in ugotovil, kdo je, se je strašansko razjezil. Masko je vrgel na tla, kape na srečo ni imel pokrite, pljunil za Cefizljem, ne le enkrat, ampak dvakrat in še več. Skoraj, ampak resnično čisto skoraj, bi zaklel. Le malo je manjkalo.

Zuluf

Foto: osebni arhiv

Tereza Vuk:

ŠOLSKE KLOPI

Berem naokoli pametnjakoviče, da un, k se ne cepi, je ziher neumen in, pazi, ziher ni izobražen. Evo, jaz nisem cepljena. In guess what? Tudi uradne izobrazbe nimam. Moj fotr učitelj je samo z očmi zavijal. »Zakaj ne hodiš v šolo? Pa kdo ne hodi v šolo?« »Ne bom, ker je dolgčas.« Mogoče smo pa eni preinteligentni za šole. Vsakič, k me kdo vpraša za šolo, ne vem, kako obrazložiti to svoje jako izobraževanje. Če rečeš, da maš samo osnovno šolo, te gledajo, k da si mal prizadet. Ti si pa neumna. Pa še cepljena nisi! En kurac dam jaz na šole. Poznam par oseb s faksom, k jih niti v družbo ne upaš peljat, ker veš, da bodo kak debilizem prijavljali. Poznam eno s fakultetno izobrazbo, k ne zna reč *how are you* po angleško. Jebo majku, kakšne fakse vi to delate? Une za otroški vrtec? Pizda, jaz z osnovno šolo govorim pet tujih jezikov. Sploh pa ne verjamem v te plačljive fakse. Lepo sprejemci, pa un, k je dobr, može, ostali adijo. Ne pa mami plača. In če ti plačuješ profesorje, ti bojo logično tudi čez prste gledali. Da ne pride slučajno oči z odvetniki, če ne. Sam še za dohtarje nej nardijo faks za keširat. Pizda, boš uletel h ginekologu, da te jajčniki jebejo, na koncu prideš pa ven iz ambulate z mavcem na nogi.

Ko sem šla tekmovat na Prozni mnogoboj, so bili tam sami neki prevajalci, pa študirani vsi, pa težki primerjalni književniki. Jaz pa tam ena boga Tereza s pivom na odru, pa še brez šole. In kdo je zmagal? Uboga Tereza z osnovno šolo. Zato jaz takim z veseljem rečem, da nimam šole. K pol jim ne gre neki v račun. »Ja, kako pa to? Osnovno šolo majo sam glupi?« A, da ja? Mal dvomim. Kako bi sploh obrazložila svoje šolanje? En odfuk spet vse skup, tko k pri vsaki stvari pri men. Po osnovni šoli sem šla na srednjo šolo. Imela sprejemce, lepo prosim. Sam kaj, ko jim je bilo takoj žal, da so me sprejeli. Ni me bilo nikoli pri pouku, pa je šla ravnateljica mal neopravičene ure štet. Je sam še fotra klicala: »Tole da izpišete takoj ven.« Drugo leto isti šmorn, sam druga šola. Po dveh mesecih so klical fotra: »Odpeljite to domov.« Dobr, se bom šla pa večerno šolo. Tam smo bili šele sami resni. Po mojem je bila profesorica sama v klasu pa predavala šolski tabli. In spet vse skup nč. In končno, jaz se ne grem več šole. Ne bom notr sedela, če me pa čaka vzuni cel svet. In odfukam vse. In mine par let. In hočva jaz pa en moj bivši živeti v Italiji. Sam kurc, k sem rabla vizo. In kaj znam najboljš? Ja, v šole hoditi, ne. Dejmo, slovenska ambasada, jaz rabim študentsko vizo. In ker sem bila vedno tak vzoren učenec, sem jo seveda dobila. Jebeš naše šole, jo bom jaz kr v italijanščini delala. In jebo majku, en letnik sem nardila v Modeni. In dobila certifikate iz tujih jezikov. Mi, ta glupi z osnovno šolo. Sam kaj, ko ne morem iz svoje kože in sem po prvem letniku rajš spet vse odfukala. Jebat ga, žurka je bila na vse strani, kakšna šola. Šola je sam disciplina pa pridnost. Sedet ob knjigah pa se drkat za izpite. Pa, a rabim jaz to v življenju? Bi pisala dans knjige, kakršne jih, če bi se v ta šolski kalup ujela? Morala sem živeti, ne pa drkat klop pa plonkat od drugih, ker si tok zmačkan, da se še podpisat ne znaš več.

In minejo leta. Stara sem bila 29, spet živela v Sloveniji in moj glup mozak je začel neki nabijati, da kaj pa, če bi vseeno nardila šolo. Se spodobi pri teh letih. In to vse zaradi drugih, k so mi

Vir: bukowski.net

skoz nabijal, da tok pameten ne more biti brez šol. In zakaj ne? Ma zanalašč sem. Veš, ker fakič vsem v glavo. Bukowski je bil navaden poštar. In? Je bil neumen? Al je bil talent za pisanje? Kaj čjo ti tam šole? To maš al nimaš v sebi. Noben učitelj te tega ne more naučiti. Ampak vseeno sem šla za foro pri 29 spet v šolske klopi. Tokrat gremo pa kr preskočiti srednjo šolo.

Če so ostali rabli viseti štiri leta v razredu zaradi tega, jaz ne bom. V dveh mesecih sem vse naštudirala in šla direktno na splošno maturo. In sem iz šusa nardila slovenščino, angleščino, italijanščino in zgodovino. In oni so hodili zaradi tega štiri leta v šolo? Jao meni. Ok, matematiko sem zafukala, ampak ni za sem pisati, zakaj. Ker je bila pač žurka spet bolj pomembna, logično. In so me čakali dve leti s to kurčevno matematiko, men je pa že dol viselo in so mi lepo sporočili: dve leti je minilo. Vzemamo vse predmete nazaj, vi pa lepo back to osnovna šola. Hja, super. Če bi takrat vedla, da bom en dan pisala, bi se jim sam smejala. Tko mi je bilo pa čist vseeno.

In zato mene nč ne fascinira, če mi nekdo turi svoje magisterije in doktorate pred nos. Super, sam kok tebe zares laufa v glavi? In kdo bo men določal, kok men laufa v glavi? Profesorji, učitelji? Kaj, če so oni ful slabši k ti, pa kr neki nabijajo in ocenjujejo. Nej se klanjam frendici, ker s faksom ne zna reči *how are you*? Izobrazba je čist overrated. Velja samo, kako se znajdeš v življenju. Zdej morm sam še par takih, k sem jaz, nabrat. Pa lepo vsi s transparenti pred parlament: *Mi mammo sam osnovne šole, nočmo cepljenja!* Aja, menda se bom šla cepiti. Kaj pa zdej?

Jurij B. Hudohmet

NISMO VSI HEROJI

Foto: osebni arhiv

Redkokdaj pišem o svojem očetu, bodisi na družabnih omrežjih bodisi v kolumnah, kljub temu da imam več kot dovolj razlogov, da sem lahko ponosen nanj. Menim namreč, da se mora vsak človek sam dokazati v življenju. Pa kaj, če je tvoj oče Einstein? Vprašati se moraš, kaj si ti, kdo si ti in kaj si ti dosegel. Ampak tokrat bom naredil izjemo.

Moj oče, avtor enega najbolje prodajanih artiklov v Jugoslaviji, znamenite ščipalke za perilo krokodil, prodalo se jih je okoli 75 milijonov, je bil še mnogo več kot to. V drugi svetovni vojni je bil, tako kot mnogi Štajerci, prisilno mobiliziran v nemško vojsko. Tam se je več kot izkazal. Ob neki priložnosti, šlo je za napad zavezniških sil na nemško vojašnico, v kateri je moj oče služil, se je vnelo skladišče municije in eksploziva. Večina vojakov je pobegnila v zaklonišče, ampak ne moj oče, on je hitel gasiti in skladišče tudi pogasil, s tem pa preprečil močno eksplozijo, ki bi vojašnico zravnala z zemljo. Za svoj herojski podvig je od nemških oblasti prejel visoko vojaško odlikovanje. Ne sprašujte me, kaj točno, vem samo, da gre za najvišje odlikovanje, ki ga lahko prejme »navaden« vojak. Čez nekaj mesecev so mu Nemci odobrili dopust, oče pa je izvedel, da je možno pobegniti v partizane preko neke bolnišnice. Potreboval je le še razlog, da pride v bolnišnico, ampak kaj, ko je bil zdrav. Poslušajte zdaj to: na štangi od moškega bicikla si je namerno zlomil roko, pač, udaril z nadlahtnico z vso močjo po njej, da bi imel razlog priti v to bolnišnico. Kaj hočem povedati? Kljub temu da mu pri Nemcih ni nič falilo, celo čislali so ga, znal je dobro nemško in dobil odlikovanje – in niso ga silili, da bi šel na fronto –, je bil toliko domoljuba, da je rekel, da s temi okupatorji ne bo sodeloval, in se namerno poškodoval, da bi prišel v partizane, kjer so bile življenjske razmere bistveno slabše. Kot partizan se pač ni mogel »skrivati« po raznih skladiščih, tam si bil venomer na fronti. Nekoč je četa, v kateri je bil oče, skušala napasti cerkveni zvonik, kjer so imeli Nemci mitralješko gnezdo.

Vir: čudo svetovnega spleta

Ko se je s še enim tovarišem tako plazil po travniku proti boljšemu položaju (bila je noč), je šel mimo kokošnjaka. Kokoši pa, čudne ptice, so se začele oglašati, torej kokodakati, in vzbudile pozornost Nemcev, ki so sprožili rafal proti položaju, kjer je bil moj oče. Zadelo ga je v nogo. Soborci so ga rešili in še isti dan je bil z vozom prepeljan v partizansko bolnišnico, od tam pa potem poslan domov. Kmalu po tistem je bila vojna končana. Bolj žalostno pa je dejstvo, da se je oče potem celo življenje bal, da mu bo tisto udeleževanje v nemški vojski škodilo, čeprav je bil tam prisilno. Pri takratnih oblasteh pač nikoli nisi vedel, ali ti bodo kaj očitali ali ne. Odlikovanje, ki ga je prejel od Nemcev, je odvrnil v nek potok – ziher je ziher. Danes mi je žal, da ga nimam, kot zgodovinski spomin. Izkazalo se je, da so ga pustili pri miru, kljub temu da se nikoli ni včlanil v partijo, čeprav so ga vabili. Tak je bil moj oče, ampak če se vrnem na začetek tega zapisa – to je bil on, jaz pa sem povsem drugačen. Ponosen sem, da je bil oče tak domoljub in da je de facto imel jajca. Jaz, družba, jih nimam. Če bo še kdaj kaka vojna, bom spizdil v ta prvo luknjo, ki bo fraj. Resno, name ne računajte. Jaz ne bom dal življenja za nikogar, bolj verjetno je, da ga bom komu odvzel, da bi ohranil svojega. Jebiga, nismo vsi heroji.

»GDO« SEM

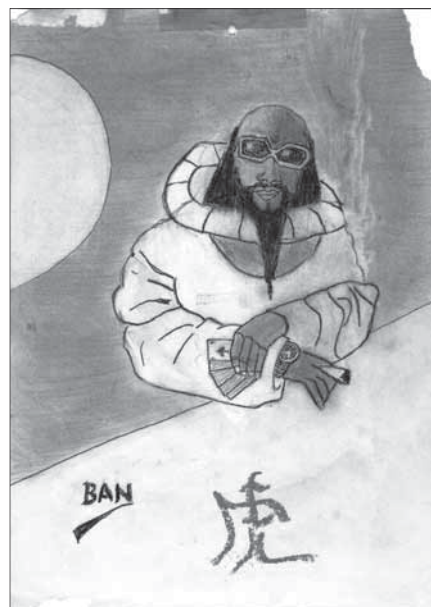
Jaz sem ...

Deček. Moški. Človek. Žival s čustvi in baje brzdanim nagonom. Sem romantičen? Realističen? Radoveden? Realen? Nasprotujoč vsekakor! Čustven in jokav. *Lassie se vrača* me vedno dotolče. Jokam in smrkam. Pa kaj! Potrpežljiv in tolerant. Do meje! Sem pisatelj? No ja, mogoče. Tako jaz vidim zadevo. A mogoče sem le človek, ki ima preveč časa.

Od nesreče, ko se mi je življenje za vedno spremenilo, so besede moje orožje, in vedno stojim za njimi. Sem borec. Pogumen in sramežljiv. Sem že omenil, da sem sam sebi nasprotje? Vesel, energičen, živ! O, ja, odkar hodim, sem ponovno živ. Optimističen, a vsake toliko sem na tleh. Pravljičen? Vedno verjamem v srečne konce. Verem? Ja, v sebe in v neko višjo silo, energijo, ki je nad menoj, a ne vem,

kako naj jo imenujem. Odštekan? O, da. In ponosen na to. Lep? Jah, kakor za koga. Jaz se z lahkoto pogledam v ogledalo. Popoln? Ne, hvala. Tega si nikoli ne bi želel. Popolnost ubija in napake so tiste, ki nas delajo edinstvene in popolne. Sem ljubitelj živali. Nisem nasilen, čeprav so me psihično in fizično maltretirali celo otroštvo. Nisem materialist. Denar zame nima vrednosti, zame imata vrednost ljubezen in energija, ki mi prija. Sem, kar sem, in nikoli ne bi bil tisto, kar nisem. Verjamem, da se dobro z dobrim vrača. Sem filozof? Ne vem, toda imam dobre argumente. Sem vse, kar si želim biti, a bom še več. Sem Jaka. In to je tisto, kar je pomembno!

Jaka Vidmar

IN MEMORIAM: DRAGO ČAJIĆ

Povsem nepričakovano nas je zapustil dolgoletni član društva Drago Čajić. Težko je ubesediti šok, ki smo ga doživeli ob novici, saj ga je Matilda vzela čez noč. Pogrešali bomo Dragove dovtype, ki jih je stresal iz rokava kot za šalo. Njegove izjave so legendarne, predvsem pa so bile spontane. Vedno umirjen, nekonflikten, nekoliko neroden orjak, je bil vsem na voljo. Duša od človeka. Pogrešali ga bomo tudi v nogometni in namiznoteniški sekciji. Knobleharjeva bo brez njegovih domiselnih izjav osiromašena. Počivaj v miru, Drago! KU

010
KRALJI
ULICE

Še v tem danem trenutku nikakor ne morem sprejeti in razumeti tega, da Draga ni več med nami. Ko se gibam po ljubljanskih ulicah, na katerih sva se večkrat srečala in poklepotala, imam še vedno upanje, da bo prikolesaril izza vogala, da se bova pozdravila in kakšno rekla. Resnično težko dojamem, da ga ni.

Svojo igrivost, humor in voljo do življenja je skril v svojo flegmatičnost, a kdor ga je imel s časom priložnost spoznati, je lahko v njem prepoznal zelo zanimivo in živo osebo, z veliko interesi in kopico znanja. Zares zabavno je bilo z njim deliti trenutke na različnih dogodkih in aktivnostih, ki se jih je zelo rad udeleževal. Drago, ostal mi boš v zelo lepem spominu, počivaj v miru.

Goran Jačimović

Foto: Maruša Ivančič

Draga sem bolje spoznala na Knobleharjevi, na mnogih izletih in dogodkih, ki smo jih izvedli z najemniki. Vedno je bil zraven, če ti ga je jutraj le uspelo zbuditi. V svoji mirnosti mi je v vzratnem ogledalu avta, kjer sem ga na vsake toliko premotila na zadnjem sedežu (nikoli se ni boril za prvega, pa še ponavadi je pritekel zadnji, z jutranje sveže umitimi zobmi), deloval zamaknjeno, v nekem svojem svetu. Vendar pa je vsakič znova negiral ta vtis s kakšnim brutalno humornim komentarjem pogovora ostalih potnikov. Na vseh izletih je neopazno izginil, nato pa v svojem tempu užival – vedno pa se je potem vrnil k skupini in z njo delil kakšno zanimivost, ki je pričala, kako izjemno razgledan in vedoželjen je. Koliko slik imam, na katerih pozira ob eksponatih ali pa modro zre v obzorje, na vseh s svojim značilnim ozko priprtim pogledom in skromnim nasmeškom. Smeji se mi ob pogledu na fotografije s knobleharskega prvega piknika, na katerem se je Drago trudil speči sploh kar koli na absurdno miniaturnem žarčku in se sploh ni sekiral, da so čevapi ves čas padali v oglje in na tla. In ob njem se tudi ostali nismo.

Drago, tako zelo mi je žal, da si nam pobegnil in da se ne morem spomniti prav nobene tvoje komične izjave, saj so bile vse tako neponovljive in mimobežne ... No, tako kot očitno tudi ti.

Maruša Ivančič

Foto: Jean Nikolić

Že z rojstvom smo obsojeni na smrt. Kdaj, kje, kako, zakaj ne vemo, in prav je tako. Smrt je (še posebej letos) vzela veliko naših dragih prijateljev, sodelavcev, sotrpinov. Ne bom jih posebej naštevala, še predobro vemo, kdo so. Večina je odšla, ko smo to najmanj pričakovali. Tako je odšel tudi Drago.

Živimo vsak dan, kot da je zadnji, povejmo si, da se imamo radi, pomagajmo si in nikoli ne odhajamo od ljudi jezni. Tako bomo pomirjeni lahko rekli adijo.

V spomin na Draga in naše kralje in kraljice. Nina Stepanović

ZVEZA KLOŠARJEV SLOVENIJE (ZKS)

Vizija

V prvi vrsti bomo bili proti naraščanju števila klošarjev na naših ulicah. Žal jih je vsak dan več. Torej moramo nekaj storiti in končno uresničiti 2. člen Ustave RS (Slovenija je pravna in socialna država). To pomeni, da je treba najti delo za vse in zaposlene tudi pošteno plačati. Marsikdo bo rekel, da to ni izvedljivo. Toda če je nam izvedljivo spati na prostem tako poleti kot pozimi, bo morala biti izvedljiva tudi ponudba dostojno plačanega dela za vse. Dovolj nam je licemerstva delodajalcev. Posebno tistih, ki mislijo le na lastni žep in jim je prekleto malo mar za človeka, delavca. Takih delodajalcev, ki ne plačujejo in ne zavarujejo svojih zaposlenih, ne potrebujemo več. Takih delodajalcev ne bomo podpirali, ampak jih bomo javno ožigosali, tako da bodo vsem znani. Torej bo boj za socialno pravico na prvem mestu ZKS.

Foto: Nada Žgank

Tu se postavlja vprašanje, kaj je to socialna pravica. To je – preprosto po naši kmečki pameti – normalno življenje brez strahu za lačni jutri. Normalno socialno življenje je življenje brez strahu, da jutri izgubimo streho in kruh na račun debeljenja riti naših delodajalcev. Torej bo naša stranka v prvi vrsti socialni bojevnik. Seveda najprej za nas strankarje in šele potem za druge. Saj je to normalno, ne? Nato bomo uvedli tudi uravnilovko¹ plačilne liste. Najvišji dohodek v državi bo 2500 evrov in najnižji 1000 evrov. Tako se bo lepo videlo, kako bo kar čez noč upadla potreba po DSP in kako se bo državni proračun naenkrat zvišal v nebo. Neverjetno, a resnično. Uvedli bomo strogi davčno-finančni nadzor, in kdor si bo izplačal več, mu bomo višek odvzeli. Brez besed in pregovarjanja. Advokati ne bodo mogli posegati vmes.

ZKS

¹ Izenačevanje osebnih dohodkov ne glede na količino, kakovost dela.

DOBRA LAŽ JE HUIŠA OD RESNICE

Ker nimam klošarske novice – saj nismo bili na nobenem izletu ali koncertu –, naj napišem, česar ni napisal še nihče. To bo izpeljanka ali sestavljanka nekaterih zgodovinskih dejstev. Vse skupaj napisano pa se mora smatrati kot neverjetna zgodba ali pa scenarij za dober znanstvenofantastični film.

Začnimo z zapisom gospoda Plutarha. Ptolemaj Caesarius aka Cezarion se je rodil v Egiptu 23. junija 47 pr. n. št. Njegova mati je bila Kleopatra, oče pa Julij Cezar. V zapisih se znova pojavi leta 30 pr. n. št., ko Oktavijan Avgust napade Egipt. Išče ga, ker se ga hoče (kot potomca Julij Cezarja) znebiti. Kleopatra je bila prebrisana in je nastavila dvojnika. 17-letni Cezarion zbeži v pristanišče Berenika na zahodni obali Rdečega morja. Od tam odpluje v Indijo. Tako pravi Plutarh. To se lepo ujema z življenjem Jezusa Kristusa, za katerega je bilo rečeno, da se je izobraževal v Egiptu, in tudi da je bil v Indiji, kjer je živel v budističnem templju in začel prilagajati budistično znanje glede na razmere, v katerih se je znašel. Na vprašanje, kdo je, ni mogel odgovoriti, zato je bil njegov oče Bog, mati pa devica (logično). Iz njega so se norčevali, da je judovski kralj, v resnici pa judje sploh ne priznavajo Jezusa za svojega kralja, in še celo sami so zahtevali njegovo križanje. Žalostna zgodba o izgubljenem sinu, ki pa je (hvala bogu) imel potomca z Marijo Magdaleno, ki jo je rešil pred kamenjanjem in je ušla v Španijo. Torej Cezar le ima potomce razseljene po širnem svetu. Cerkev je pa itak vse prikrojila politično po svoje. Tudi dvojno štetje od takrat obstaja. Eno po Kristusu, drugo pa tako, kot je pač bilo.

Pa smo prišli do konca pravljice za lahko noč, v katero ne smemo verjeti. Kaj pa, če sploh niso križali njega, ker zgodovina se ponavlja, tako kot na začetku zgodbe, ki je tu napisana?

Sony

NOREC

Po terapiji psihiatričnih tablet se naše telo spremeni fizično in mentalno. Ker bi bili vsi radi zdravi, veseli, uspešni in priljubljeni, je psihiatrija najboljša bližnjica za dokazovanje na vseh področjih.

Bolan v glavo! Kdo te bo jemal resno? Ne sorodniki, ne sodelavci in ne prijatelji. Nihče več ti ne zaupa in te ne spoštuje. Nihče več te nima rad, razočaran, zmeden in žalosten ostaneš sam, razen če se komu smiliš, smiliš pa se ponavadi le mami. Ne spoštuje te, samo smiliš se ji. Razvaja te, futra, daje denar. Samo da bo njen otrok srečen. Ampak sreče ni. Tudi veselja ni. Razen če si maničen, torej bolezensko vesel. Če mame ni, si ga še bolj najebal. Ni ga človeka, ki bi te razumel, te spoštoval in imel rad. Zaradi psihiatričnih zdravil izgubljaš spomin, počasi postajaš bilka, rastlina, ki hodi, če si sploh sposoben hoditi. Čustva ti zakrniijo, misliti ne moreš, ljudje te prezirajo in zaničujejo, ker nimajo koristi od tebe ali ker ti potrebuješ njihovo pomoč. Ti pa prosiš boga, naj te vzame k sebi.

Skratka, psihiatrija je šajze, drek. Zdravniki psihiatri razlagajo, da je biti psihično bolan isto kot vsaka druga bolezen. A res? Naj sami jejo tablete, naj si dajejo elektrošoke in naj doživljajo poraz za porazom, poniževanja, posmeh. Naj bodo sami brez prijateljev, sorodnikov, sodelavcev, odvisni od usmiljenja ljudi, ki si polnijo samozavest in žepe s tem, da pomagajo revežem.

Kavica

NEK CESTNIH AJ

VSE BO OKEJ

Ugotovila sem, da so v Kraljih ulice danes – ko to pišem – objavili moj članek. Nisem vedela, da bo objavljen, ker sem mislila, da ni dovolj dober. Me je pozitivno presenetilo. Upam, da je bil bralcem zanimiv. Članek *Drama, depresija ...* v oktobrski izdaji je bil potrjen dnevniški zapis enega mojih slabših dni. Naj povem, da sem bila naslednji dan boljše volje. Delo na sebi je postopoma začelo kazati rezultate. Mi pa misli na objavljeni članek niso dale spati in sem se odločila, da v članek zlijem tudi pozitivno energijo, ki jo premorem. Pa še kako. Danes prekipevam od veselja. Morda zato, ker ste brali moj članek in mi v mislih sporočali *vse bo okej*. Vsem, ki ste to naredili, se zahvaljujem.

Afroditia

GORSKI ZRAK

K.: »A veš, da sm dons zjutri prov razmišlu o našem izletu v gore.«

M. (ganjeno): »A reeeessss, kaj pa?«

K.: »Ma, da so bli uni kalamari v gostilni res zanič!«

Neonka

ALI SEM VIRUS

Sedim pred stolnico in opazujem ljudi. Eni hitijo, drugi jejo in tretji se slikajo pred Prešernom. Sam pa razmišljam o koroni, sem bolan, se bom šel cepit. Test je pokazal negativno. Neskončno sem bil srečen. Srečal sem kralja in skupaj sva odvila na vino. O medicini imava malo znanja. Zato pa véva, katero vino je glede na ceno dobro. Spila sva litrco in odšla vsak v svojo smer.

GD

JEŽEK TEKA TEKA

Nekega večera v svoji sobi slišim šumenje in godrnjanje.

Šumijo neke vrečke, psu rečem, da naj da prostor, pa ugotovim, da spi in se ne premika. Gledam naokrog, nič. Sem si mislil, meni se je pa res zmešalo, koliko sem pa danes spil? Sem po nesreči še kaj drugega vzel?

Se že umirim, pa spet slišim šumenje. Kaj je to? A se je meni že čisto odpeljalo? Nakar se mi posveti, da sem pred dnevom ali dveh zvečer prišel domov zelo pijan. Na poti sem srečal ježka in se mi je zdelo edino logično, da ga vzamem s sabo domov.

Epilog: Jež je bil nemudoma spuščen v divjino in pri tem (menda) ni doživel hujših čustvenih pretresov.

Marcus Aurelius

RESNIČNA

V lokalu sedita I. in A. Ravno je prenehalo deževati in sonček je pokukal izza oblakov. I. se naenkrat odloči, da pogleda, kakšno bo vreme naslednje dni. V roke vzame telefon, odpre aplikacijo in začne napenjati oči, saj zelo slabo vidi:

»Ooo, toplo bo. Torek 28, sredo 29 ...«

A. ga prekine: »Ti datume gledaš, ne stopinje.«

KU DC

JARA KAČA

Sprehajam se po gozdu in srečam jaro kačo. Poskusim jo pobožati pa mi pravi: *Če ne izdaš revolucije, revolucija izda tebe*. Odvijem na haložana.

GD

CENA

Vse se draži iz dneva v dan, tudi tiskani mediji. Kaj pa Kralji ulice? Če se za hip ustavimo pri vsebini, je pri nas res raznolika in bogata, pri drugih imajo par novic, oglase, črno kroniko, spored in vreme, drugi imajo stare fotke in nekaj tračev, a razlika v ceni je precejšnja.

Kot verjetno veste, je cena izvoda KU en evro, člani in članice društva ga kupijo za 0,50 evra, torej je njihov zaslužek po izvodu prav tako 0,50 evra. Nekateri ste radodarni in z veseljem dodate kaj za povrh. Pa obstaja možnost, da bi se tudi naš časopis prodajal po višji ceni, a da bi ga mi še vedno kupovali po zdajšnji? Morda je čas, da se tudi mi začnemo bolj ceniti?

Kaj mislite, dragi bralci in drage bralke, smo vredni kakšnega evra več?

Nina Stepanović

ANEKDOTE IZ PRODAJE

VZGOJA PAMŽEV

Pred trgovino, kjer živim, časopise ponuja izredno prijazno in pošteno dekle. Vsi jo lepo pozdravljajo in lepo so jo sprejeli, a nikoli ni vse tako rožnato, kot se zdi.

Pred kratkim sem šla ravno mimo, ko vidim tri fante in dve dekleti, težko določim starost današnje mladine, izkazalo se je, da obiskujejo 6. razred OŠ. Obstala sem in nekaj trenutkov zgroženo gledala situacijo, dokler nisem prišla k sebi in burno odreagirala. Zakaj pa, se verjetno sprašujete. Zato ker ste na žalost tudi nekateri izmed vas, ki zdaj to berete, svoje otroke vzgajali v male pošasti, ki bodo kmalu zrasli v velike pošasti. Pa poglejmo, za kaj gre. Ti pamži so ubogo dekle obkrožili, se ji smejali, vanjo metali smeti, olupke od banan, ovitke čokolad, pločevinke, plastenke, jo zmerjali z vsemi možnimi izrazi, ki jih ne bom ponavljala, ker so bili resnično poniževalni. Ena od deklet je zahtevala, da ji takoj izroči ves denar, če ne si bodo fantje sami postregli. Imeli so namreč palice in eden celo nož. Uboga reva je jokala, ljudje so hodili mimo in gledali, nihče se ni želel vpletati. Jaz nisem mogla tiho mimo, sem človek, ki čuti in ve, kaj je prav in kaj ne, mislim, da je to osnova pri vzgoji. Hitro so začutili, da z mano ne bo šlo na tak način, vmes so iz trgovine poklicali policijo, in hitro so se odzvali, a glej ga zlomka, skoraj bi dobila kazen jaz, češ da so mladoletni. Nikogar se nisem niti dotaknila, vse je potekalo na nivoju. Naposled so policistoma priznali, kaj so počeli, čeprav so potrebovali malo spodbude, nato je sledil postopek. Jaz in maltretirano dekle sva podali izjavo, enako varnostnik, otroci pa so počakali, da so jih prišli iskat starši, ki so jih tako objemali in zagovarjali, kot da so največji angelčki in jim je bila storjena krivica. Ja, to je res prava vzgoja!

Kaj pa dekle, ki je doživela travmo? Nihče se ji ni opravičil. Prodajalka se je za trenutek počutila ničvredno, a mi jo je uspelo prepričati v nasprotno, zaradi sramu tega ni povedala naprej, jaz pa sem, ker je take stvari treba slišati in se dobro zamisliti. Predvsem tisti, ki imate odraščajoče otroke, jih vzgajate v dobre, sočutne osebe, ki spoštujejo tako druge kot vas?

Nina Stepanović

TI DANAŠNJI ČASI

Število okuženih s koronavirusom se povečuje iz dneva v dan. Kljub neugodnim razmeram, cepljena in oborožena z masko in razkužilom za roke dnevno vztrajam v ponujanju uličnega časopisa pred garažno hišo na Trdinovi, v upanju, da se bodo mimoidoči ustavili in videli, da upoštevam vse zaščitne ukrepe, ter da mi bo tako uspelo prodati vsaj kakšen izvod.

Večina mimoidočih me že pozna, z veliko večino strank imam zelo lepe, pristne odnose, se pa seveda najdejo izjeme, ki ta zen zmotijo. Tako sem nekega dopoldneva ponujala Kralje ulice in izvod ponudila tudi gospe, ki je izstopala iz garažne hiše. Gospa se je ustavila, me upoštevač varnostno razdaljo začudeno pogledala, nakar se je iz njenih ust vsul plaz neodobravanja in pridige. »Zakaj pa nosite masko?« me je vprašala. Povedala sem ji, da jo nosim zaradi lastne zaščite in tudi zaščite drugih. »Ne bodite smešni! Kakšne zaščite neki? Veste, kako si škodite? Zaradi maske, ki jo nosite, ne dobite dovolj kisika v možgane. Sploh pa virus ne obstaja,« je še ostro pripomnila.

Ker se nisem hotela kregati, sem le poslušala, in ko je iz sebe vrgla ves gnev, sem se le nasmehnila in ji zaželela lep dan.

Špela

PCT

Z uveljavitvijo novih vladnih zahtev glede PCT pogoja je občutno manj ljudi na ulici, kar se seveda pozna tudi v žepih članov in članic društva, ki ponujajo ulični časopis. Sama ga vselej ponujam pred izbrano garažno hišo. Ne gre najbolje, ljudje, tisti redki, so postopali naokoli slabe volje in se me bolj kot ne izogibali, le redke, redne stranke so se ustavile in vsaj malo poklepetale z mano.

Tako je do mene pristopil gospod, ki me redno obiskuje. Zaskrbljeno, z nagubanim čelom me je vprašal, če sem cepljena. Pritrdila sem mu. Povedal mi je, da sam ni cepljen, in me prosil, če bi mu lahko skočila na bližnjo pošto plačat položnice. Nisem mu mogla reči ne in skupaj sva se odpravila na pošto. In gospod ni bil edini primer. Kar nekaj jih je imelo podobne želje, in ker rada pomagam, mi ni bilo težko skočiti do pošte ali bližnje knjižarne.

Špela

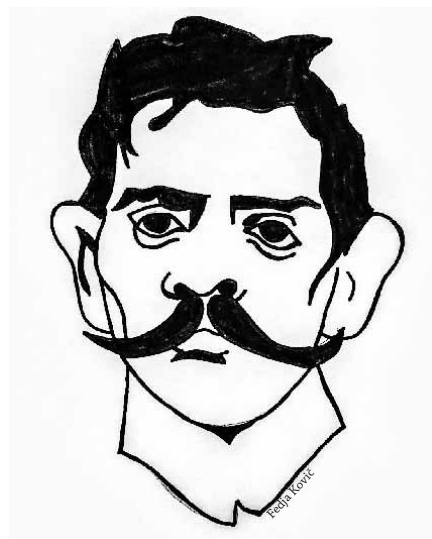
Mariborska scena:

Renato Volker – Rene

ZAKAJ PISATI KOLUMNNE

Sredi septembra, okoli dveh popoldan, je Tereza Vuk na FB zapisala: »Zdele vstala ... ker je nedelja, me čaka še kolumna, dejte mi kakšno temo, da jaz na hiter napišem.« Tereza pač. Če je ne bi bilo, bi si jo bilo treba izmisliti. Težka, ampak lubm. Svoja, s preživetvenim nagonom in v bistvu terapevtska. Bralci jo porajajo. Kolegi ji lahkotnost bivanja v tej njeni navidezni lahkotnosti, ki skriva neskončno bolečino, lahko samo zavidamo in upamo, da je nikoli ne spoznamo, kaj šele izkusimo. Moje pisanje – pa čeprav samo dve kolumni na mesec, za Kralje in za mariborski Večer – je drugačno. Rad brskam po sebi, se razgaljam in morda celo provociram. Rad sem drugačen. Odmevi bralcev na moj prvi dnevniški roman Biblija greha, sarajevski dnevnik, so sicer neverjetno spodbujajoči hvalospevi, pa še vedno tavam v dvomih. Verjetno bo tudi moje zapisovanje do konca ostalo neka osebna terapija, predavanje in nakladanje. Morda je pisanje res samo to, pa se večina tega sploh ne zaveda. Mogoče sem zato Terezi v odgovor napisal: »Piši o tem, zakaj pisati kolumnne.« Ne vem, če me je vzela resno ali se je lotila česa drugega, ampak ta misel me zdaj že dva dni spremlja. Zakaj pisati kolumnne? Zakaj sploh pisati? Zaradi honorarja verjetno ne. Čeprav tudi Tereza od tega živi. Ampak dve, tri na teden? Kapo dol, pupa. Gre za malo intelektualnega prestiža in egotrip? Pri meni že. Je pa res, da rad pišem. Zadnjih par let v glavnem delam samo to. Kar nekako vleče me v črke. Tudi poezijo se grem. Še posebej me v zadnjem času kličejo popevke. Kot pred leti zdaj že zimzelena Omarja Naberja *Vse, kar si želiš*. Celo posnel sem eno novo. Sliši na ime »Balkanac«. Zlate ketne in vse to. Se imam na sumu, da grem drugo leto na Melodije morja in sonca in na Slovensko popevko. Renejev prispevek k slovenski blaznosti. Julija sem se potikal po Zagrebu, avgusta sem bil par dni na morju in sedaj, konec septembra, sedim v nekem sarajevskem predmestju, kjer se druga knjiga ne pusti urejati. Knjige imajo pač neko svojo logiko. Vedno bolj se mi dozdeva, da je dnevno, enourno pisanje zame pač kanaliziranje nakopičenih vsakodnevnih misli,

občutkov in nekih neizpetih frustracij. Med vrstice podtikam življenjske resnice, kot je ta, da če te množični morilec, sicer Nobelov nagrajenec za mir, ki je poleg sedmih suverenih držav bombardiral tudi drugega nobelovca za mir, Medecins Sans frontieres, razglasi za bodočo voditeljico Evrope, ti, Nika Kovač, ne bi smela mirno spat. S samomori sem opravil. Je bilo dvakrat dovolj. Če ne gre, pač ne gre. Strahovi se zrcalijo v mojih zapisih. Včasih sem zmeden. Kako je mogoče, da nevladne organizacije na protestih proti vladnim ukrepom te iste vladne ukrepe upoštevajo? Da se o opozicijskem boju v maskah proti maskam ne menimo. Kaj pa sploh je kolumna? Po definiciji je to ponavljajoči se, redno pisani stolpec v časopisu. Izhaja iz latinske besede *columna* ali steber. Stebri so od pamtiveka nosilci svetišč. Brez stebrov se poruši še tako lep hram. Ali smo po tej logiki kolumnisti svečeniki, preroki, ljubljenci Parnasa in polbogovi, nimfe, nekje zgoraj v grških Delfih? Je vsakdan naša muza? Je repeticijska res mati modrosti? Smo legende? Itak. V tem trenutku na Radio Ba sredi Sarajeva Zoran Predin piha na zarjavele trobente, btw. V slovenščini. Steber in muza v enem. So pa kolumnisti, in ni jih malo, lahko tudi neke kontroverzne, provokatorske kanalle, ki svoje misli s pomočjo moderne tehnologije necenzurirano podtikajo plebstvu. Škandalozno, provokativno, zavajajoče in škodljivo je lahko pisanje. Tudi kolumnne so lahko žuta štampa. Svoboda govora je nesporna, ampak brez uredniške politike so tudi nekatere kolumnne samo pisunstvo. Moji stolpci so različnih slogov. Odsevi, plitvi reliefi in globoke brazde, obče človeški, včasih specifični za moje mesto, včasih univerzalni. Si drznem reči, da včasih svetovljanski. V vsakem primeru svetski. Nisem nek politični analitik, kot recimo Simona Rebolj, ki roko na srce zahteva za branje celega človeka. Jaz sem malo bolj poljuden in šlampast. Bolj pop. Malo celo new age bulšitam. Lepo je videti, da vedno več ljudi preko razno raznih platform izraža svoje osebno mnenje v formi kolumn. Teh šest tisoč znakov s presledki ali okoli tisoč besed, ki jih mi v dobri uri damo iz sebe, bralec z lahkoto zaužije v nekaj minutah. Razen

pri Simoni, tam si moraš čik pavzo vzet pa Google imeti poleg. Če pišeš kolikor toliko zanimivo in iskreno, se bo slej kot prej našel krog bralcev, ki jih boš pritegnil. In tega, kar lahko ti poveš, jaz ne morem. In obratno. Na netu je tako pisanje za mnoge redna služba. Imam idejo. Dajte mi napisati stavek ali dva in ju uredim v eno tako antično kolumnorgijo. Tako, čisto iz fore, za veseli december. Ali morda za lep začetek novega leta. Januar zna biti tako osamljen. Tereza je vprašala, o čem naj piše, jaz pa vas vprašam, o čem bi vi radi pisali? Zaupajte mi svoje misli. Bodite eden od rebrastih valjev podpornega stebra ene mojih kolumn. Čaka vas več kot 20.000 bralcev in bralk Kraljev ulice. Če pogledam nazaj in pomislim, da mesečno enkrat, dvakrat pišem že dve leti in da se je teh mojih stebrov nabralo okrog 30, to niti ni tako malo. Še posebej, če se bralca dotakneš do te mere, da ti odpiše: »Pozdravljeni, ravnokar sem prebrala vašo objavo v časopisu Kralji ulice. Že dolgo nisem prebrala tako zanimivega zapisa. Naredila sem kopijo za na FB.« Ko si nekomu stolpič, si pa nekaj naredil. Pri 50 literarnih stebrih lahko začnem o zbirki razmišljati. V končni fazi me je redno sejanje kolumn prepričalo, da lahko roman požanjam. Petsto strani v enem mesecu je celo mojega spoštovanja vredno. Ni čudno, da je bila v treh mesecih moja knjiga Biblija greha v snopičih, na policah knjižnic in knjigarn. Iz te moke kruh bo. Tudi Tereza ima Kolumniatrijo. Njena Creepyatrija je pa itak izvenserijska. Trenutno se menda daje s tretjo knjigo. Srečno, Vukova, botra moja. Srečno, Volker, bog ti pomagaj. Hvala, urednik Jean Nikolič. Naj živijo kolumnne, če že mi po obrokih crkujemo.

Foto: Ioni GTS (posthumno)

Goran Šrok – Gogi

NENAVADNI NOČNI PRIJATELJ

Dober vam dan, dragi moji cenjeni bralci in bralke. Kak ste kaj? Ako vas zanima, osebno sem kuj fajn. Veste, da si nisem mogel kaj, da ne bi pomislil ob vseh teh karantenah, da sedaj tudi vi veste, kak je to, ako moraš ostati doma. Nekaj cajta še gre, a sčasoma ti začne presedati, da ne moreš ven med ljudi. Kot verjetno že veste, sem ostal brez obeh nog. Zaradi gangrene, so dejali. Zaradi odreza teh zelo pomembnih delov telesa sem večinoma doma. Obsojen sem na umetno nogo in vsekakor svoj najljubši gibalni pripomoček – invalidski voziček, na katerega sem mimogrede zelo čustveno navezan.

No, kakor koli že, večji del dneva preživim na balkonu. Svojem balkonu. Na kratko povedano, zaljubljen sem vanj, balkon je moje življenje. Tudi parkovske klopce so. Poanta vsega pa je, da sem tudi pred tem, ko sem imel še vse spodnje okončine, zelo veliko presedel in opazoval, kaj se dogaja okrog mene. Navezoval sem kontakte z vsemi živimi. Moji najljubši poslušalci so bila drevesa. Izpovedal sem se jim, objokan, pokozlan, nasmejan. Bila so edini moji prijatelji v mnogih dneh in neprespanih nočeh. Bila so moji edini prijatelji, s katerimi sem se celo objemal v deževnih nočeh. Pa tudi scal, sral in kozlal sem po njih. Niso mi zamerila, le nek grm, tam pri mariborski občini, se je skoraj posušil, ker sem nonstop scal po njem. Preživel je samo zato, ker sem zamenjal lokacijo.

Nekoč sem se napol zadet pogovarjal z ježem. Objasnil sem mu kompletno vse svoje težave, in še danes bi prisegel pri samem Bogu, da me je poslušal. Pustil mi je celo, da sem ga vzel v naročje, in ko sem ga božal, ni usmeril bodic vame. Veste, jež ima

Maja Bracko

zelo mehke bodice, take so kot pasja dlaka. Le razpizdit ga ne smeš, pa je prav prijazen do ljudi. Pri meni v naročju je spal tak nekaj minut, nato sem ga položil nazaj na travo in mu ob slovesu ponudil kosček banane. Ni je vzel. Verjetno zato, ker je ocenil, da sem je jaz bolj potreben. Imel je prav, saj tiste dni nisem jedel skoraj nič. Takoj naslednje jutro sem na bencinski pumpi kupil sendvič namesto vina, odšel na Karitas, se stuširal in sveže preoblekel ter odšel nazaj v park novim dogodivščinam naproti. No, dragi moji, pa smo tudi tokrat priveslali do samega konca. Preostane mi le še moj obvezni pozdrav. Čavči, bajči in seveda obvezni arrivederci!

Foto: Mojca Bizjak

KOLIZEJ

Ko sem začel zahajati v Kolizej, ni bil več prestižen, samozadosten in samopreskrbovalen objekt z veliko sobami, stanovanji in bog si ga vedi čim vse. Bil je propadajoč in izseljen, brezdomni in naključni ljudje brez bivališča pa so počasi naselili, kar se je naseliti še dalo, in pobrali, kar je še ostalo. V njem sem živel praktično do rušenja. Tam je zaradi predoziranja s heroinom umrlo nekaj mojih dobrih znancev. Tujci, ki so prišli v tranzitu in iskali nastanitev, so se skrivali v sobah čisto spodaj. Nekoč sem se naslonil na ogrado, ki je popustila, in padel v globino. Od vsepovsod so se prikazali ljudje, za katere se mi niti sanjalo ni, da so tam – to so bili ljudje na begu iz držav, kjer je divjala vojna. Pomagali so mi in na srečo ni bilo z mano nič hujšega. V kletnih prostorih je bilo veliko ljudi, pa tudi polno brizgalk, folij in starih ponošenih oblek. Premikanje po Kolizeju je bilo nevarno, če nisi vedel, kam je varno stopiti. Nekaj časa so mestne oblasti poskušale rešiti vsaj posamezne dele objekta, ki pa je bil preveč dotrajan, tako da so ga na koncu v celoti podrli. Na njegovem mestu bo kmalu stala še večja in še prestižnejša zgradba.

Robi Ž.

Soba v Kolizeju

Foto: Viktorija Rozman Bitenc Urbex

016
KRALJI
ULICE

PAPARAZZI ZA REVEŽE

Jaka Prijatelj

Priloga Društva slovenskih pisateljev Vrabec Anarhist se tako kot spletni portal imenuje po neuklonljivem ptičku iz romana Ivana Cankarja Hiša Marije Pomočnice, ki se je na vsak način hotel prebiti na svobodo in ga lahko razumemo kot simbol večne utopije. Čeprav je vrabček v romanu nesrečno končal, smo ga oživili v prepričanju, da mora biti svoboda temelj družbe in ustvarjalnosti. Prilogo urejata Igor Divjak in Neža Vilhelm.

Foto: osebni arhiv

Marija Jeremić

ESEJ O FERDU

O poslani zgodbi

Zgodba je nastala, ker je Ferdo zahteval pozornost. Če je ne bi zahteval, zgodbe ne bi bilo.

Pred 17 leti je družina mojega moža med sabo izglasovala, da bodo v svoj dom sprejeli brezdomca. Zakaj so se tako odločili in kako se je pripetilo, da so v mestecu Gogi naleteli na brezdomca – ne vem! Obstajajo različne teorije, ki vse po vrsti spadajo pod okrilje družinske mitologije, ta pa je meni dostopna le spotoma, in še takrat v cenzurirani obliki. Lahko le ugibam, da je gospod Ferdo zapolnil vozel osamljenosti, ki je nekoč nastal. Ne smem pa prisegati na tako močne izjave.

Pred tremi meseci sem se preselila k moževi družini. Sedaj 80 letni Ferdo je moj dobri prijatelj. Morda se bo to komu zdelo nenavadno – da ob jutranji kavi klepetava 80 letni gospod in 25 letna nevesta, a je tako. Lahko povem, da si z gospodom deliva dragoceno lastnost, da nisva v sorodstvu z nobenim v hiši. To je temelj najinega prijateljstva.

Ferdo je čokat in strašansko nizek možakar, čigar lasje mestoma blago sivijo. Še vedno lahko zanj rečem, da je zviti temnolasec. Njegov pogled razkraja težak primer sive mreže. Zdi se, da so njegove oči tako globoko vsajene v obraz, kot da bi gledal z dna vodnjaka. Opazila sem tudi, da se mu oči nenehno solzijo, a solz nikoli ne pobriše stran. Včasih se pot in solze sestavijo skupaj v potoček umazanih na gospodovem prikupnem upokojenem obrazu. Glas ima še vedno zelo globok. Včasih se zdi, da se mu glas nekoliko spremeni glede na to, o čem govori in kaj potrebuje. Ko je veselega počutja, na primer, ima isti glas kot takrat, ko me nadira od jeze, ker sem mu pozabila prinesiti večerjo. Če pa ima otožne trenutke, ko razmišlja o bližajoči se smrti in pasji vročini, se njegov glas za odtenek prelevi v glasek neke male punce, tako mečkane, da si še riti ne zna pobrisati.

Gospoda krasi tudi poseben stil hoje. Revmatičen je namreč, preveč še za svoja leta. Ker zelo visoko ceni samega sebe in ker je venomer sestradan pozornosti kot pes, imam včasih vtis, ko ga opazujem na vrtu med paradizniki, da ne hodi, temveč blago skače z desne na levo. V hiši družine mojega moža veliko odmeva. Zato poleti, ko si gospod ne privoščiti nogavic, že v spodnjem nadstropju slišim njegove živčne korake, saj si pogosto pozabi postrčiti nohte, razen če ga sama ne spomnim. Slišim, se pravi, ne korakov, temveč njegove nohte, ki se lahko dotikajo parketa, kot noge kakšne ovenele manekenke v pokoju.

Gospod se ne zaveda (tako kot se jaz zavedam), da v tej hiši živi zaradi miloščine družine mojega moža. Morda je tako tudi prav. Prav je, da on ne vidi majhnih pozornosti, ki jih pripravim za svojo

Foto: Schwaze

taščo, kot samo njen privilegij znotraj matriarhata našega doma. Prav je, saj jih on razume kot nekaj, kar mu je prikrajšano, a je to njegova pravica. Medtem ko se sama počutim kot pes v cerkvi v tej družini, Ferdo zna glasno in jasno zahtevati svoj košček kruha. Nikoli nisem bila tako brihtna in ga imam za najvišji zgled v tem primeru.

Včasih se tudi skregava. Bi rekla sicer, da pes, ki laja, ne grize, a Ferdo še kako zna izbrati primerne besede za precejšen učinek bolečine. Dovolj je, da me pogleda s svojimi otopelimi očmi v trenutku, ko vem, da ni povsem svoj, ker je, na primer, lačen moški, in me je že spravil ob živce. Takrat bi najraje videla, da se obrne in gre stran. Ampak ne. Gospod bo rekel, kar bo, in jaz bom potrpehla, ker moram. Priznam pa, da me konflikt mine že takrat, ko mi zabiča, da moje navade prenaša kot mačka mlade. Jaz pa tako. Takrat pomislim – kaj pa umazanija od mojih čevljev na tleh od prejšnjega tedna, kaj pa kislo mleko, od katerega je bruhal, pa sem mu ga jaz nalila, kaj pa to, kaj pa tisto ...

Smrt, pomislim v trenutku šibkosti, takoj ko se zbudim jutraj in analiziram včerajšnji konflikt. Ferdo ne sme umreti. Mu ne pustim umreti. On je moj zaveznik v tujih sobah in hodnikih. Moj slovar slabih in dobrih navad v družini mojega moža in moj recept za doseganje svojih pravic med diktaturo. Trenutno sem pod nesrečno zvezdo, a se lahko vsaj kaj naučim od človeka, ki je star kot svet. Ferdo, ti si dober pes.

Foto: osebni arhiv

Agata Tomažič

DOBROTA JE SIROTA

O poslani kratki zgodbi

Ko je pred leti Ljubljano obiskal francoski pisatelj Michel Houellebecq, sem delala kot novinarka in doletela me je čast, da sem opravljala intervju z njim. Sedela sva v kavarni hotela Slon in bilo je nelagodno, gospod ni bil preveč zgovoren, mene pa je ves čas bremenila misel, da se pogovarjam z enim najbolj sijajnih avtorjev in da mu gredo novinarji gotovo na živce, ker bi raje pisal, zame pa si prav gotovo misli, da sem neumna, vsiljiva in častihlepna babura. Prav, naj si to misli, sicer pa bi ga tudi jaz raje vprašala vse kaj drugega kot to, o čemer se pogovarjava, sem si rekla. Zato sem ga vprašala, kar me je resnično zanimalo: kako poteka sobivanje z njegovo plinsko pečjo, s katero ima težave glavni junak v enem od njegovih romanov, brez dvoma njegov alter ego? Tudi sama sem namreč doma imela plinsko peč, muhasto, samopašno in potratno zver, ki me je spravljala v obup, kadar je delala (ker je to pomenilo, da bo račun za plin spet astronomski), in še bolj, kadar ni (kar je pomenilo, da bom spet morala klicati serviserja in poravnati zajeten račun za storitev). Izkazalo se je, da je imel tudi Houellebecq zelo buren odnos s plinsko pečjo, in prvokrat se je res razgovoril. Ne sicer pretirano, a zdaj sem vsaj doumela, da retorične veščine niso med njegovimi aduti in da za njegovo redkobesednost nisem kriva jaz osebno. Odtlej vem, da nobena tematika ni preveč banalna za pogovor s slavnim pisateljem. Ali za literarno obdelavo – vse je odvisno le od veščine pisanja.

Njuna hiša ni bila od zunaj nič posebnega. Običajna enodružinska dvokapnica iz šestdesetih let, kakršnih po predmestjih slovenskih mest mrgoli. Tudi njuna je bila kot ena mnogih: fasada je bila že zamazana, z okenskih okvirjev se je luščil oplesk, pozimi so bile šipe zarosene, korci na strehi pa so bili videti, kot da bodo vsak hip zleteli dol in da bi bilo treba podstaviti svarilo: »Nevarnost padajočih predmetov.« Pred vhodom in pod balkonom so se jima kopičile skladovnice starega časopisnega papirja, škatel iz valovite lepenke, lesenih gajbic, lesenih posod in plastičnih čebrov – ker nikoli ne veš, kdaj ti kaj prav pride. Če ne čez 7, pa čez 17 let. Ali 47.

In kako je bilo ime tema starima zakoncema, ki sta prebivala v tej stari hiši? Recimo jima Tereza in Vladimir. Ne, Reza in Lado! Manj črk je, pa hitreje se izgovori. Šparati je treba povsod, tudi pri glasilkah in času!

Reza in Lado sta res živela v skladu s tem reklom. Njuna hiša je bila muzej recikliranja, svetišče ponovne uporabe, zibelka principa *zero waste*. Tudi njun osebni imidž je bil tak: nosila sta ponošene majice, pošvedrane čevlje in raztrgane hlače. Nobeno oblačilo ni bilo dovolj zrabljeno, da se ga ne bi dalo še nadeti. In ko to res ni bilo več mogoče, sta ga namenila za krpo za brisanje prahu, cunjo za drgnjenje tal in trak za povezovanje paradižnikov na vrtu. V tem zaporedju.

Nič čudnega, da sta z leti tudi njuna obraza vse bolj zrcalila načela, po katerih sta živela: ustnice so tako pri Ladu kot pri Rezi postale vse tanjše in vse bolj stisnjene; spominjale so na rezo hranilnika. Pa čedalje manj so se odpirale; zakonca skoraj nista več govorila. Ampak to po toliko letih zakona skorajda ni več moglo biti posebej tragično.

Proti vsem pričakovanjem pa sta zakonca iz predmestja imela avtomobil. Golf dvojka bele barve je večino časa resda prebil v garaži, a je bil, kot se spodobi, registriran in kasko zavarovan in

tudi vinjeto sta mu zadnja leta vestno kupovala. Vozila pa sta se z njim bolj redko, je le ceneje zajahati kolo, tudi v trdi zimi, ko zmrzal uklešči pločnike in kolesarske steze. Sosedje so se bali, da bosta padla in se potolkla ali pa staknila pljučnico – za človeka, ki sta bila že čez osemdeset, bi karkoli od tega lahko bilo usodno. Tako sta stara, pa tako stiskaška, in res jima ne bi bilo treba, so si mrmrali, ko so ju opazovali izza svojih ograj. Onadva pa sta še naprej biciklirala po snegu in po ledu, v dežju in v soncu. Tudi s plastično vrečko na glavi, če je bilo treba. Te sta itak sušila na vrvi za sušenje perila na vrtu.

Golfa sta zapregla samo parkrat na leto, recimo za rojstni dan hčerke, ki se je omožila v nek drug manjši kraj. In tako sta se Lado in Reza na tisti konec tedna v prvem pomladnem mesecu podala na obisk k njej in njeni družini prav po gosposko: z lastnim avtom, ki ga je vozil Lado s klobukom na glavi. Reza je vsa ponosna sedela poleg.

Samo potem se takrat ... nista več vrnila. Z avtom. Vsi sosedje so sloneli na svojih ograjah in privoščljivo opazovali vozilo avtovleke, na katerem se je pripeljal golf dvojka. Niti ni bil prav jako razbit, a očitno nevozen. Reza in Lado sta se izkobacala iz kabine tovarnjačka, pokazala, kam je treba odložiti golfa, ter se malo zbegana in prestrašena opotekla v notranjost hiše.

Razbitina je bila na dvorišču nekaj tednov. Sosedje so se jima posmehovali, češ, rezervne dele bosta, varčna kot sta, vgradila v kolesi ali celo v hišo; Vlado je bil pred upokojitvijo namreč inženir. A se nič od tega ni zgodilo. Nekega dne je na obisk prišla vnukinja, ki je v mestu študirala ekonomijo, in jima predstavila svoj načrt: lastništvo avta je razsipna reč, edino pravilno je, da se ga znebita, nikar ne kupujta novega, raje prodajta razbitino za nekaj sto evrov, potem pa prostor, kjer je včasih bival avto, se pravi garažo, z minimalnim vložkom preuredita v študentsko sobico. Tekoča voda je, radiator je tudi, treba je le malo prepleskati in kupiti posteljo, omare, mizo in podobno – vse to jima ona lahko pripelje iz Ikee, pa bo sobica nared! Mogoče jo bo oddajati za vsaj dvesto, dvesto petdeset evrov na mesec, »vidva nimata pojma, kakšne so cene v tem mestu!«, je sklenila vnukinja. Njej so starši kupili stanovanje, tako da tudi ona o tem v resnici ni imela pojma, je pa najbrž kaj slišala od kolegov s faksa.

Reza in Lado sta se spogledala in brez besed sporazumela. Saj ne, da bi potrebovala tistih nekaj sto dodatnih evrov na mesec, pa vendar ju je obet zaslužka veliko bolj razveselil kot zavedanje, da bo spet treba upravljati denar. Kam ga dajeta – ker ne upokojeni inženir niti bivša računovodja nista imela slabih penzij –, ni bilo znano niti vnukinji. Sprva je med svojimi obiski še malo spraševala in špegala okrog, če bi kje odkrila kakšen sef. Naposled se je morala sprijazniti, da babica in dedek denar najbrž spravljata v kak pisker, koder buhti kot kaša v pravlji *Lonček, kuhaj!*. In to jo je pomirjalo, navsezadnje bo nekoč vse njeno, samo potrpljenje imej, si je rekla.

Lado se je naslednji dan torej s težkim srcem odpravil zapravljat v bližnjo Mavrico. Kupil je barve, malto za maltanje in gips za flikanje sten, pa še mačke in druge čopice. Vse to je natovoril v košaro na krmilu in gajbico na prtljažniku bicikla Turist. Čistil pa tako nista uporabljala, domači kis in soda bikarbona delata čudeže!

Delovno-čistilna akcija, ki se ji je pridružila tudi vnukinja, je trajala tri dni. Na koncu je bilo vse prav lično preurejeno. V

prostoru je resda še lebdel vonj po bencinu, značilen za garaže, ampak se bo že razdišalo. Ni razkošno, toda glavno, da je snažno, je rekla Reza. Seveda, je prikimala vnukinja, povpraševanje je prav zdaj poleti veliko večje od ponudbe. In sploh je za študenta glavno, da ima streho nad glavo in mizo za študij. No, pa tuš s toplo vodo – ki ga v garaži, hm, ni zares bilo, samo umivalnik je bil, ampak to se da dokaj elegantno rešiti. »Vesta, kaj?« je rekla vnukinja, ki sta jo dedek in babica že itak gledala kot preroka in čarovnico in direktorico, »najemnik se lahko hodi tuširat v vajino spodnjo kopalnico, pa mu bosta porabo vode pač računala posebej!«

Reza in Lado sta se strinjala in ni minil teden, ko je vnukinja pripeljala študenta, ki se je javil na oglas in je ustrezal vsem lastnostim idealnega najemnika: bil je fant, nekadilec, brez mačka ali psa in predvsem brez dekleta in prijateljev. In sploh kakršne koli sposobnosti navezovanja človeških stikov, kot se je izkazalo. Primož je študiral računalništvo in je vsako jutro že zgodaj odšel na predavanja, se popoldne vrnil, preostanek večer pa preždel doma za dvema ekranoma. Toliko sta Reza in Lado že videla skozi okno, ki je gledalo iz garaže na vrt, pa sta si enkrat tam postavila lestev. Kar sta videla, ju je pomirilo, fant je bil priden, miren in tih. Edino, kar ju je motilo, je bila njegova pretirana skrb za osebno higieno.

Primož se ni hodil tuširat v njuno zgornjo kopalnico samo nekajkrat na teden, kakor je bilo povabilo mišljeno, temveč je to počel vsako jutro in vsak večer. Na začetku svojega bivanja, ko je bilo zunaj še skoraj poletje, pa kakšenkrat tudi vmes. Obup! Reza in Lado sta ga kar naprej srečevala na hodniku z brisačo okoli ledij. Iz lastne kopalnice, ki je še sama nista obiskovala tako pogosto, sta bila malone izgnana. Prej je bilo tam samo nekaj spranih krp in brisač ter kos posušene žajfe, najemnik pa je tja prinesel kar celo toaletno torbico in tako markiral teritorij. A to še ne bi bilo nič, tudi na tako invazivnost bi se Reza in Lado privadila. Saj sta bila vendar dobra človeka! In fant si res ni zaslužil, da bi ga vrgla ven le zato, ker je imel očitno neko bolezen. Težava je bila drugače. Reza in Lado sta z grozo prisluškovala zvokom iz kopalnice vsakič, ko se je Primož za dolge četrte ure zaprl vanjo. Najprej se je slišalo nekakšno cviljenje, nato pa zamolklo bobnenje. In potem šumenje vode. Seveda: najprej je odpiral ročke za hladno in toplo vodo, ki so, ker so bile stare in dotrajane, cvilile. Potem pa se je razlegel zvok delovanja stare plinske peči, s katero se je segrevala voda.

Ob obojem se je Ladu in Rezi trgalo srce, saj je napovedovalo stroške. Sedela sta na kavču in v tišini, kot se za stare zakonce spodobi, vsak pri sebi preračunavala, kakšne. Povečala se bo poraba plina, to je jasno, in to bo plačal najemnik po števcu, ampak kaj, če bo treba tudi menjati armature? Te sta imela sicer že trideset let, a roko na srce, lahko bi jih imela še naslednjih trideset, ker sta doslej tako lepo skrbela zanje in jih čuvala. Ta današnja mladina pa ... Bi najemniku lahko zaračunala obrabo armatur? Študent je odvil vsako ročko posebej, pri umivalniku in pri kadi, vsaj dvakrat na dan. To znese na teden in na mesec ... je računala Reza. Lado pa se je poglobil v razmišljanje o inženirskem podvigu: vodovodni napeljavi, ki bi delovala na kovance in bi človek lahko sproti plačeval in si odmerjal količino vode za tuširanje. Čudilo ga je, da česa takega nihče doslej še ni sestavil. Kaj si je o vsem tem mislil Primož, ni znano. Navsezadnje niti Primož ni vedel, kaj si mislita Reza in Lado. Bili so zapleteni v nerazrešljivi klobčič molka in zadrege. Srečevali so se na stopnicah, si pokimali in se nato razšli, olajšani, da jim ni treba govoriti.

Fant je bil sicer reden plačnik, kar je bil še en razlog, da sta se mu zakonca iz meseca v mesec odločila pogledati skozi prste. Kljub temu da jima je bila njegova pišmevuhovska razsipnost zelo

mrzka. S tako lahkoto je zlival vse tiste hektolitre vode po sebi! Za povrh tople, najbrž celo vroče, segrete s plinom, ki je v zimskih mesecih drag kot žafran! Kot da mu vse to preprosto – pripada. Niti malo ni razmišljal o stroških.

Zato pa je nanje mislila Reza. Vsak mesec mu je izdelala specifikacijo za znesek, ki ga je moral poravnati poleg najemnine. In če je bilo na začetku jeseni, ko so bile zunaj še poletne temperature, stroškov za gretje in vodo razmeroma malo, je številka s prvim jesenskim mrazom začela naglo rasti. Študent ni nikdar rekel ne bev ne mev, kuverto z računom, ki sta mu jo Reza in Lado potisnila skozi špranjo pod vrati, je iz meseca v mesec vračal, napolnjeno z bankovci.

Decembra je pritisnila zmrzal. Rezi in Ladu se je zdelo, da se mulc kar naprej tušira; plinska peč je nepretrgoma brnela, kar ju je tiralo v blaznost. Na starega leta dan – silvestrovega nista posebej praznovala, ker je to samo potrata – sta dopoldne posedala na kavču, oblečena vsak v po pet plasti puloverjev. Reza je imela na glavi še volneno kapo. Pomignila je z glavo, da je cof na kapi zanihal, skozi okno, ki je gledalo na ulico. Po njej je hodil Primož. Ves zadekan s šalom, to sta še utegnili videti, potem pa je izginil za velikim kupom snega.

Reza je vprašujoče pogledala Lada, češ, le kam neki gre fant?

Lado je skomignil z rameni in zmajal z glavo, češ, pojma nimam, saj nima kam, revež ubogi, brez prijateljev in znancev. Reza je zavzdihnila; Primož se ji je v dno srca zasmilil.

– Če bo prišel popoldne domov, ga bova povabila na večerjo, prav?

– Ja, lahko, je prikimal Lado.

Pa ga ni bilo. Ne popoldne ne zvečer, ni se prišel niti tuširat. Niti en zvok ni ta večer prišel iz kopalnice. Tudi noč je minila mirno, izvzemši nekaj petard in ognjemeta, česar pa Lado in Reza, pokrita z desetini dek v mrzli sobi, nista slišala.

Zjutraj sta se po zajtrku brez besed sporazumela, da je treba preveriti, kaj se dogaja. Lado je prinesel lestev, jo prislonil pod garažno okno, Reza se je vzpela po njej in nekaj dolgih trenutkov kukala v notranjost.

– Nič ne vidim, je nazadnje dahnila, pretemno je. A greva pogledat?

Lado se je strinjal, odpravila sta se dol po stopnicah do garaže.

Reza je potrkala – nič. Pa še enkrat. Potem je pokljukala – vrata so bila odprta. Lado jo je nalahno odrinil, češ, bom jaz prvi vstopil. Prijel je za kljuko in iztegnil glavo kot žirafa. Potem je vstopil. Ter se zdrznil in kriknul.

– Kaj pa je? je vzkliknila Reza. Kaj je?

Lado se je obrnil, njegov obraz je bil spačen od groze. Odkimal je, češ, bolje, da ne vidiš.

– Kaj je, povej mi! je roteče dejala Reza.

Lado se je brez besed umaknil od vrat in dal Rezi prosto pot.

Kar je videla, jo je navdalo z grozo. Soba je bila izpraznjena, omara odprta, oblek ni bilo več, nikjer kovčka ali računalnikov. Samo na steni, na beli steni nad pisalno mizo je pisalo ... Pisalo je ... Z velikimi črnimi črkami je pisalo: POHLEP. Na mizi pa je ležala ovojnica, v kateri mu je izstavila račun za stroške s specifikacijo za ta mesec. Odprla jo je in preštela bankovce; vsota je bila točna. Zmajevala je z glavo, v šoku. Kar stala sta tam, oba precej pretresena.

Naposled je spregovoril Lado. Trudil se je, da bi govoril z bodrilnim glasom, čeprav se mu je malo tresel.

– Še najmanj dvajset evrov za barvo bo treba, da bomo tole prebelili, je rekel.

– Ja, je dahnila Reza. Dobrota je sirota. Jaz sem ga pa še na večerjo hotela povabiti! Kakšen nevhvaležen mulec!

Obrnila se je k Ladu, češ, kako sva lahko bila tako naivna. In Lado jo je objel in močno stisnil k sebi.

Luka Benedičič

NI ČASA ZA UPANJE

INTERVJU S PREJEMNIKOM KRISTALA VILENICE JAZRO KHALEEDOM

Živite v Atenah, rodili pa ste se v Čečeniji leta 1979, tako da ste del generacije grških pesnikov, rojenih zunaj meja matične države. Kako bi opisali vpliv različnih kulturnih ozadij na svojo poezijo in na svoje doživljanje sebe kot pesnika?

Name sta najbolj vplivala kultura hip hopa in antifašistični diskurz. To pomeni, da me zelo zaznamujeta jezik in umetnost multinacionalnega delavstva, ki živi in dela v središču Aten. Sebe in svoje pisanje vidim kot del tega diskurza: delavskega, antifašističnega. Moja poezija se povezuje z antifašističnimi plakati, letaki, revijami in demonstracijami, pa z delom antifašističnih raperjev, ki skozi ritem, rimo in besedno igro pokažejo vsakdanje reči v luči drugačnega. S poezijo se skušam povezati s tisoči jeziki atenskega delavstva, jeziki, ki podžigajo in banalizirajo monolitni, fašistični, patriarhalni diskurz grške države, njene rasistične in nacionalistične propagande. Kot pesnik podpiram tiste, ki skušajo poživiti grški jezik, ga obrniti proti samemu sebi in napasti policijo, ki ga patroljira. Ne zavežujem se nobeni zemlji, nobeni meji, nobeni vladi in nobeni državi.

Vaša poezija odločno naslavlja številne občutljive teme, kot so vojna, migracija, demokracija, pa tudi specifične grške razmere. Vas je politično kritični poeziji približala in k njej spodbudila predvsem lastna življenjska izkušnja ali pa je bil ključen tudi poseben zunanji dejavnik, zgled, spoznanje?

Poezijo sem začel pisati leta 2007, ko so me odpustili iz službe. Takrat sem začel čutiti razredno sovraštvo, kako mi je gorelo v pljučih, kako mi je polnilo kosti z besedami. Spoznal sem, da je poezija močno orožje za prekinitev molka glede reči, kot so razvrednotenje življenja in dela, rasizem, seksizem, utopitve priseljencev v Egejskem morju. Spoznal sem, da je bila poezija vedno eden glavnih glasov ljudi iz delavskega razreda, potepuhov, bosonogih revežev – tistih, ki so zadnji. Takrat, leta 2007, grška država še ni bankrotirala, vendar je velik del prebivalstva živel na robu revščine. Grčija je postala mednarodno središče trgovine z ljudmi in živeli smo pod režimom, ki se je predstavljala kot »demokratičen«, vendar je svojo oblast uveljavljal z najstrožjim policijskim nadzorom in poskušal utišati vsak glas nasprotovanja in disidentstva.

V intervjuju ste dejali, da so besede pesniku nezveste. Kaj to pomeni za poezijo?

Jezik ni nevtralen. Večina grških pesnikov je del dominantne diskurzivne struje, pišejo v jeziku in reproducirajo jezik države, srednjega razreda, tistih, ki imajo moč. Tudi če nekdo tega ne prizna ali se sploh ne zaveda, da to počne. Vsi govorimo neki jezik, ker vsi pripadamo neki rasi, spolu in razredu. Jezik ni nedolžen, tudi besede in primerjave ne. Poezija ni niti nevtralna niti nedolžna. Večina pesmi, napisanih v grščini, podpira kanonski tip medčloveških odnosov, reproducirajo jezik srednjega razreda, tj. jezik, ki služi materialnim interesom srednjega razreda, in nasploh jezik, ki je zgrajen tako, da ukazuje, kaznuje, zakriva, razdeljuje, izločuje. V svojem delu se trudim razkrinkati in osmešiti ta jezik. Skušam pokazati, da se moč zrcali v jeziku. To pa ni osebni, ampak kolektivni boj, ki mu načeljuje več političnih skupin. Ni lahko ubežati jeziku moči, se ga od-učiti, ker smo že od rojstva vpeti vanj. Zato pravim, da so besede pesniku nezveste.

Jazra Khaleed

Vir: Jazra Khaleed Bandcamp

Mislite, da pesniki dovolj govorijo o tiranijah in neenakostih? Je govoriti o tem osebna izbira ali tudi odgovornost, ki je del pesniškega ukvarjanja? Drugače povedano, ali bi moral pesnik aktivno in politično spreminjati družbo?

Vse, kar rečemo ali naredimo, je politično dejanje, še toliko bolj, če gre za nekaj javnega, kot je objavljane in nastopanje s poezijo. Ne vidim smisla v razlikovanju med politično in nepolitično poezijo, zame so vse pesmi politično dejanje in vsi pesniki so politični subjekti. Ko napišeš pesem, sprejemaš odločitve o njeni vsebini, jeziku, stilu ipd. Večina pesnikov ne govori o fašizmu, nacionalizmu, policijski brutalnosti, krivicah in seksizmu, ker pripadajo vladajočemu razredu. Bilo bi proti njihovim materialnim interesom, če bi zamajali status quo, če bi nasproti državi, ki poskrbi le zase in za svoje, spregovorili o razmerjih moči. Zato afirmirajo in reproducirajo estetiko, vrednote in moralo srednjega razreda; v primeru Grčije je to srednji razred belih moških. Ali to ni politično dejanje?

Vaša poezija je v stalnem pričakovanju nečesa. Izjave, vojne, kritike, upora – neke vrste dogodka. Kje pa pričakujete, da boste vi čez deset let, kot avtor, bralec, urednik in/ali aktivist? So kakšne spremembe, osebne ali družbene, na katere še posebej upate?

Če sem iskren, ne pričakujem ničesar in na nič ne upam. Pred štirimi leti sem napisal dolgo pesem z naslovom »Upanje ima vedno plan B«. Konča se takole:

upanje deluje v skladu z nacionalnimi interesi / upanje razglasi izredne razmere / upanje razveljavi ustavne omejitve glede izdajanja predsedniških odlokov / upanje poveča izdatke za vojsko / upanje sprejme ukrepe za zaščito meja / upanje pošlje vojsko na ulice / upanje pošlje vojsko na ulice za zaščito osnovne infrastrukture države / upanje razširi policijska pooblastila za zaščito javne in zasebne lastnine / upanje zgradi koncentracijske taborišča / upanje se pripravi na vojno / upanje pripravi celotno družbo na vojno / kaj bi bilo upanje brez vojne
Če citiram Walterja Benjamina, izredno stanje tega časa ni izjema, ampak pravilo, upanje naj umre, da lahko mi živimo.

Ta predavanja na daljavo so cel smeh. Sploh če se daš na kamero. Ob 8h predavanje, začnemo ob 8:45, ker profesorca ne zna unmutat mikrofona. Pol pa razpad sistema. 60 ljudi, program trokira. Karkoli ona govori jo pač prvo slišjo vanezemačji pa pol šele mi z 10 min zamude. „A se slišimo?“ ... „Halo?“ in po možnosti uleti še njen otrok igrat flavto dva metra stran od nje. Kamere? Ni boljšga. Bolj bi blo razločno vidt faco pod mikroskopom k to. Ampak lej. In pol tm nek Tomaž nabija warzone, k ga že vidš da bo popizdu. Bejbe cele zrihtane čakajo da nam Simon odpredava, ker je pač lep jebiga. Pa nijemu ne šteka zvok in ve, kaj je UNMUTE. Ena lakira nohte, druga se skos neki preseda pa si popravlja lase, tretji se je pozabu izklopt in na polno smrči. Nevem. Men je čist preveč fascinantno. Predstavljite si, da lahk uletimo na faks u pižami od spajdermena, s kroksi, nočno kremo na faci pa pundžo na glavi. DOBERDAAAAN GOSPA PROFESOOOOR, A SE SLIŠMOOOO ☺ Hudo :)

SODOMIJA NA KRANJSKEM

Kazensko ukrepanje zoper sodomijo je bilo dolgo časa neusmiljeno. V Drugi Mojzesovi knjigi je med drugim zapisano: »Vsak, ki spolno občuje z živino, naj bo usmrčen.«¹ Smrtna kazen za sodomite ni bila stalnica le v starem in srednjem veku, temveč tudi v prvih stoletjih novega veka. Ko so Georgea Schoerpffa iz Ermba v 17. stoletju spoznali za krivega sodomije s štirimi kravami, dvema teletoma in eno ovco, so ga obglavili in nato sežgali skupaj z eno izmed krav.²

In kako je bilo na Slovenskem?

Dr. Boris Golec je v državnem arhivu na Dunaju našel zapisnik sodne obravnave zoper Andreja Curkarja iz deželnosodnega gospostva Višnja Gora iz leta 1679. Omenjenemu dvajsetletniku so sodili zaradi sodomije s kravo. Sodba je bila naslednja: »Usmrtitev s cesarskim mečem na običajnem pogorišču skupaj s kravo in teletom, ki je sesalo kravino mleko, nato pa bodo upepeljeni z ognjem.«³

V Zgodovinskem arhivu Ljubljana je policijsko poročilo o sodomiji v Ljubljani leta 1913. Ljubljanski policijski stražnik Vinko Marolt je 19. marca 1913 aretiral 53-letnega Josipa K. zaradi »suma hudodelstva zoper naravo«. V ovadbi je Josipovo dejanje opisal takole:

»Navedeni je prišel, kakor so priče izpovedale, v gostilno Putrihovo ter tam spil pol litra vina. Po plačnem zaužitku je šel na Putrihovo dvorišče, ujel gostilničarjevo kokoš, se zaprl z njo v svinjski hlev, ter jo spolsko rabil. Po naključju sta Putrih in Markiš opazila aretovanca. Zaklenila sta ga v hlevu ter takoj obvestila podpisanega, ki ga je odvedel v zapor.«⁴

V kasnejšem policijskem poročilu, napisanem po zaslišanju aretiranca in prič, je opis sodomije, ki naj bi jo zakrivil Josip K., sila podroben.

»Državnemu pravdnistvu v nadaljnje postopanje s pripombo, da se je aretovanec dne 20. marca ob 10h dopoldne izpustil iz zapore. Navedenec, ki je zelo gluhi in poleg tega nerazločno govori, ne prizna dejanje in se zagovarja s tem, da je bil zelo pijan in ničesar ne ve. V tej zadevi se je nastopno poizvedelo: Putrihove služkinje Viktorija Poženel, Ana Oblak in Julijana Rejc so videle aretovanca, ko je najprvo prst kokoši v zadnico tlačil. Gostilničar Putrih, katerega so služkinje obvestile in ki je tje kaj prišel, je videl še aretovanca ko je sedel na neki železni skledi in imel še svoj spolski ud v kokoši.

Upodobitev usmrtitve Hughja Despenserja mlajšega, 1326. Avtor miniature Loyset Liédet, iz Kronike Jeana Froissarta

Tako izpoveduje tudi Markiš. Pripominja se, da je aretovan med dejanjem tulil kakor živina. Aretovančev gospodar, bandažist Albert Hladka v Prešernovi ulici šte. 5, izpoveduje, da je navedenec zelo silovit človek in je nekoliko slaboumen. Hkrati se navaja, da se je aretovanec izrazil, da bode zapustil delo,⁵ ker noče biti zaprt.«⁶

Ne vemo, kakšna je bila nadaljnja življenjska pot Josipa K., z gotovostjo pa lahko trdimo, da ni bil kaznovan tako kakor nesrečni Andrej Curkar v 17. stoletju.

Zoran T. Radonjič

¹ Sveto pismo Stare in Nove zaveze, Slovenski standardni prevod, Ljubljana, Svetopisemska družba Slovenije, 1996, str. 129.

² Christopher Hibbert, Zgodovina zločinstva in kazni, Ljubljana, Cankarjeva založba, 1965, str. 216.

³ Haus-, Hof-, und Staatsarchiv, Wien, Archiv Auersperg, A-XI-2, Konv. 2, Auszug aus den Landgerichtsprotokollen über die anhängigen Kriminalprozesse.

⁴ Zgodovinski arhiv Ljubljana, LJU, REG I., fascikel 1650, folija 507.

⁵ Josip K. in njegov delodajalec (v viru: aretovančev gospodar) sta prišla v Ljubljano s Češkega.

⁶ Zgodovinski arhiv Ljubljana, LJU, REG I., fascikel 1650, folija 505, 506.

ČE SI KLOŠAR, IMAŠ CELO ŽIVLJENJE BREZPLAČNO.
ŠE URA NA ZVONIKU JE ZASTONJ.

IVA TISA

PREHAJANJE

Ganges
med

mojim

in tvojim

Nil
med

očmi

in stopali

Tigris
med

sanjami

in zemljo

Evfrat
med

srcem

in drobovjem

Drava
med

domom

in željo.

Tom Veber

GOSTILNA

Sreda, 25. november 2020, 21.29

Tema je. Megla. Noč. Topla svetloba se razliva skozi zarošeno steklo vrat moje najljubše gostilne. Ker nimam kam iti, odprem vrata in stopim noter v toplo varno zavetje, proč od tega vlažnega mrzlega zunaj. Obstanem nekaj korakov proč od vrat in s pogledom previdno zdrsim po vsej zbrani pisani množici beguncev. Saj so begunci, mar ne? Saj so pobegnili pred mrazom in vlago zunaj; pred mrazom v duši; pred mrzlo praznino sobice, v kateri živi čisto sam; sam pred seboj navsezadnje – pred lastnimi pošastmi morda.

Razgledam se in si oddahnem. Franceljna, diplomiranega pijanca, ni nikjer videti. A gostilna je precej polna. Nikjer ne vidim proste mize. Celo moja najljubša mizica za dva, tam zadaj ob steni, je zasedena. Dve dekleti sedita ob njej in živahno klepetata. Tista ob steni ima dolge zlate lase, ki se kot mogočen zlat slap razlivajo levo in desno čez njeni rami in čez prsi dol in še bolj dol. Njej nasproti pa sedi ognjevitja rjavolaska. Slap kodrov bleščeče kostanjeve barve ji pada po hrbtu čez naslonjalo stola in še dol.

Prav pri oknu je še prosta miza, pa se brž usedem na klop ob oknu, da me kdo ne prehit.

Tako. Na varnem sem. Samo mično gospodično natakario moram še počakati, da najde pot iz džungle gostov do moje mizice. Tiho se zazrem v širno ploskev zarošenega okna. Zunaj je črna noč. Okno je čisto črno. Čisto nič ne vidim sveta zunaj. Kot bi bil zaprt v čisto svojem svetu, ki nima prav nič s tistim tam zunaj. Kot da je svet zunaj prenehal obstajati v trenutku, ko sem zaprl vrata za seboj. Še celo odsevi gostov tu noter so čisto zamegljeni na biserno srebrni plasti rose. Vsi tu noter seveda pridno dihaajo. Kar pomeni, da so zelo živi.

Tako zelo sem bil zamišljen, strmeč v čez in čez zarošeno okno, da sploh nisem opazil, kdaj je brhka kelnarica prišla k moji mizi. Kar zdrznil sem se, ko me je ogovorila: »Jantar, kot ponavadi?« »Jantar,« sem pokimal.

In že je odbrzela povprašat še druge goste, kaj bodo pili.

»Jantar« je pač najina priljubljena okrajšava. Pivo se v resnici imenuje *Bernard Jantarovy*. Češko pivo. Vari ga mala družinska pivovarna že zelo dolgo. No ja, najbrž ni tako zelo mala, če ga lahko še izvažajo.

Mimogrede, tale štorija je seveda izmišljena. Izmisli pa sem si jo seveda zato, ker v resnici nikamor ne morem. Vse gostilne so namreč zaprte zaradi te pravljичne pošasti, imenovane Korona. Kar koli naj bi to že bilo. Pivo moram piti kar doma, sam. Ki je za povrh samo navadno *Laško Golding*. No ja, saj Golding ni navadno, ampak ta boljše pivo. A vseeno sem sam. Za povrh je v sobi zraven ... Hm, ne upam si imenovati. Lahko se zbudi ... Zares, nimam kam pobegniti.

Torej se lahko v zgodbi spet zastrmim v orošeno šipo, medtem ko čakam na pivo. Ali pa raje potegnem iz prelepega veveričje rdečega nahrbtnika notes in kuli in rišem skrivnostne, a čisto preproste domišljjske vzorce.

In naposled pride pivo. Ko ga natakario z navihanim nasmehom postavi predme, se mi naenkrat zazdi, da ga je strašansko hitro dostavila, in to ji tudi povem. Hecno, vse tisto dolgo čakanje se je zdajle naenkrat raztopilo in izginilo skoraj v nič.

Kaj lahko še delam med pitjem piva? Lahko pišem zgodbo. To sem že večkrat delal. Več zgodb je nastalo takole v nadaljevanjih, ko sem iz večera v večer bežal pred tisto grozo, ki si je ne upam imenovati. Lahko bi me slišala.

Tako torej nocoj spet sedim tu, pijem pivo in pišem nadaljevanje zgodbe. Kako se bo končala? Tega še sam ne vem.

Vir: Life-Of-Pix

Brezdanje črno brezno okna pa vabi. Zunaj je praznina. Zunaj je beg pred vsemi pošastmi tega sveta. A šipa se ne odpre. Naj še tako strmim vanjo, ne postane prosojna, da bi lahko stopil skozenjo in pobegnil v svet pravljic.

Slonim tako nad kuljem in si želim, da bi lahko postal najbolj ljubka zverinica, kar sem si jih kdaj izmislil.

Želja se ne izpolni, zato se sklonim k zvezku in pišem naprej. Tihota je v moji duši, zato se sčasoma nabere dovolj besed, da lahko nadaljujem zgodbo.

Če pa je kdaj za dlje zmanjkalo besed, sem samo tiho obsedel, varno zaviti v svojo tihoto, in prisluškoval hrumenju glasov okoli sebe. Včasih se je iz tega dobro premešanega golaža glasov dvignil en sam jasen glas. Možak pri sosednji mizi, primerno okrepljen s pivom, je pripovedoval svojo življenjsko zgodbo zbrani družbi okoli mize.

Bil je strasten ljubitelj starinskih avtomobilov. Kar nekaj jih je že imel v svoji zbirki. A v njegovo življenje so prišle neke finančne težave in enega je bil prisiljen prodati. Ker pa s tem ni imel dosti izkušenj, ni znal dobro oceniti njegove vrednosti. Prodal ga je morda za desetino njegove prave cene.

Jaz pa sem tiho poslušal pri svoji mizi in pil pivo. Tudi zdajle, ko se tega spominjam, pijem pivo. Ali ni to najbolj krasna stvar na svetu, da zdajle sedim tukaj, skrit v tem varnem mehurčku, povsem ločen od tistega tam zunaj? Prav res se zdi tale gostilniška soba kot svet zase. Varen, skrit in neodvisen. Veliko ljudi je okoli mene, a vseeno sem lahko sam, če hočem. Saj vem, tale pravljica je kratka. Kvečjemu budilko ali dve. Potem pa se bom moral vrniti v tisto grozo tam. A ne še zdaj. Zdajle mi še ni treba misliti na to. Zdaj sem lahko preprosto tukaj. In ja, lahko si celo privoščim ta luksuz, da naročim še eno pivo. In tihe sanje se nadaljujejo. Tudi opazovanje ljudi pri sosednjih mizah je lahko zabavno. Pa čeprav se nič ne pogovarjam z njimi. Le zelo redko si upam kaj pripomniti, se za nekaj hipov vključiti v njihov pogovor.

Pa pride spet trenutek, ko živahna debata za sosednjo mizo malce potihne. Ali pa postane dolgočasna in mojo pozornost odnese nekam v domišljjske svetove. Tedaj mi pogled zopet potegne v velik črn ekran gostilniškega okna, ves prekrit s srebrno roso. S pogledom se prav počasi pogrezam v to brezdanjo črnino. Samo dva koraka pa bi bil rešen vseh pošasti tega sveta. Samo dva koraka, pa vendar si ne upam kar vstati in stopiti.

Tukaj pa se pravljica še ne konča. Tiha spokojnost, tiho brezčasje se počasi širi okoli mene, vedno bolj, dokler ne ostane samo še tukaj in zdaj.

Matic

MAJA

Dolgo je tega, kar sem sedel za računalnikom fakultete na Aškerčevi, kjer je bil omogočen prost dostop do interneta. Danes ga ima praktično vsako gospodinjstvo, takrat je bilo drugače. Čakal sem na stranko in si z branjem novic krajšal čas, nakar je zazvonil mobilni telefon, čigar melodija še danes odzvanja v mojih ušesih.

Nisva se videla že kar nekaj let. Že pred časom sva šla vsak po svoje, ostala pa vedno na voljo en drugemu, naj je šlo zgolj za pogovor ali kakršno koli pomoč. Poklicala me je in povedala, da se ne počuti dobro, če se lahko kaj oglasim. Nič o tem, zakaj, le na koncu je dodala, da je že klicala druge, a nihče ni imel časa. Nisem zaprl internetne strani, le vstal, malone tekkel na bližnjo avtobusno postajo. Globoko v meni je tlel občutek, ki mu je običajno sledila takšna ali drugačna tragedija. Enica LPP me je pripeljala direktno do Dravelj. Maja je živela v Lipi, pri starejšem gospodu, pijančku, v majhni garsonjeri, prenatrpani s škatlami, polnimi starih časopisov. Bil je upokojen in nihče se ni brigal zanj. Nudil ji je nastanitev in prostor za delo. Ko je imela stranko, je odšel za uro ven, ona pa je v zameno skrbela, da je kaj pojedel in da bilo z njim vse v redu. Znal je namreč dvigniti celo pokojnino, nato pa se odpraviti v mesto peš. Od lokala do lokala. Ko se je primajal nazaj, o pokojnini ni bilo več ne duha ne sluha. Bil je dobrovoljček, častil vse povprek, in ko se je napil, so mu kaj kmalu pobrali ves denar. Hvala bogu se je čez čas vsaj toliko spametoval, da je ob dvigu pokojnine takoj plačal mesečne položnice. Za hrano čez mesec pa bo že kako, si je mislil. Če mu Maja ne bi prinašala hrane iz trgovine ... že tako je bil sama kost in koža. Tako mu je plačevala za bivanje. Ko sem prišel k njej, je izgledala v redu, le njeno vedenje je nakazovalo, da nekaj ni, kot bi moralo biti. Rekla je, da se zadnjih nekaj dni slabo, čudno počuti. Prosila me je, če lahko čez noč ostanem pri njej, saj staremu ni kaj dosti zaupala. Niti za trenutek nisem pomišljal, dal vse ostalo iz glave in se zvečer napol speč na kot beton trdem fotelju vsake toliko ozrl, ali je z njo vse v redu. Takoj ob prihodu sem jo sicer skušal pripraviti do tega, da bi odšla k zdravniku, a brez uspeha. Bila je trmasta kot vol. Tako sem tri dni hodil v trgovino, pa v gostilno po čaje, saj je imel stari tako nametano garsonjero, da kuha ni bila mogoča. Ona je ves čas preležala. Tretji dan si je njen fant po dolgem prigovarjanju le vzel čas in prišel. Med pogovarjanjem je obrnila glavo k meni, kot bi mi želela nekaj povedati. Še zadnjič se je zazrla vame z svojimi prelepimi temnimi očmi, zahlipala, iztegnila roko proti meni in prenehala dihati. Nemudoma sem jo začel oživljati, zaman prosil njenega »fanta« in starega, naj mi pomagata, da bi eden masiral srce, drugi dajal

Prettysleepy

025
KRALJI
ULICE

umetno dihanje, tretji pa poklical reševalce. Gospodič, ki je bil vratar v Litostroju in se je le delal, da je njen fant, da mu ni bilo treba plačati za usluge, mi je odvrnil, da mu je umetno dihanje preveč ogabno. Reševalcev tudi ni želel klicati, saj da si bo tako le nakopal pizdarije. Prepričevala sta me, naj je ne reanimiram, ampak naj jo odnesemo oziroma, kot sta dobesedno rekla, zvlečemo na stopnišče bloka, da je nihče ne bi povezal z njima. Nekaj trenutkov zatem so v sobo planili reševalci in me na silo odtrgali od nje z zagotovilom, da ji bodo oni pomagali. Njen pogled je bil žalosten, kot bi iz njega velo vse razočaranje nad življenjem, svetom, samo sabo. V kotičku očesa se je pojavila mala solzica, sorry, ne morem več. Nato je odšla za vedno.

Le redkokdaj, običajno ob kakem prazniku, je na njenem grobu prižgana sveča.

129

**KDAJ KLOŠARJA NAJBOLJ BOLI GLAVA?
KO SE NAJCENEJŠE VINO PODRAŽI!**

GREGOR B. HANN †

Kraljevi recenzor:

34. GRAFIČNI BIENALE LJUBLJANA

V Ljubljani je septembra potekal že 34. grafični bienale. Navdih za letošnjo temo je nekoč zelo uspešno slovensko računalniško podjetje Iskra Delta, vendar ne gre toliko za odkrivanje, kaj se je s propadlim podjetjem zgodilo, kot za razmišljanja, ali boljše, projekcije v namišljene variante prihodnosti, kot denimo, kje bi bila Slovenija danes, če bi se podjetje še naprej uspešno razvijalo, ali pa, kakšno tehnologijo in programe bi Iskra Delta lahko razvijala, če bi še obstajala. Seveda pa v projektih (vsega skupaj jih je skoraj 40) lahko najdemo tudi odzive na pandemijo, ki nas je zaznamovala, kritiko tehnologije in bombardiranja z informacijami in podobami na vsakem koraku, opomine na okoljsko problematiko in še marsikaj drugega. Bienale se torej tudi letos osredotoča na sodobne umetniške prakse.

Kot smo vajeni iz preteklih let, sta glavni razstavišči na Tivolskem gradu in v Švicariji, drugi razstavnici prostori so v Galeriji TR3, v podhodu Ajdovščina in v Galeriji ZVKDS. Dela na bienalu bodo na ogled do 21. novembra 2021. Še zanimivost:

računalnik Iskre Delte, poimenovan Triglav, gotovo poznate kot Tomaževega Vedija iz filma Poletje v školjki.

Kaja Rožman

KREATORIJ DIC: FREU(N)DS

Kako sleči Freuda? Kako ga razdevičiti? Skozi celotno gledališko predstavo so ga slačili in secirali, vendar sem imel občutek, kot da secirajo moderno družbo. Na koncu sem se celo vprašal, če ni bil morda Freud prerok. Kot bi poslušal moderno družbo, ki se ji življenje vrti le okoli horoskopa in kriminala, in ti dve zadevi kavč analitiki secirajo na prafaktorje prek Freudove seksualnosti. Resno. Življenje je šlo v

kurac! In to nam s to predstavo lepo pokažejo. Le na kaj pomislimo ob lepi rumeni dolgi banani? Na penis! In ob lepi sočni breskvi? Na lepo zaobljeno žensko ritko! Hja, kaj pa sadež? Ah, to je sekundarnega pomena. Še sreča, da Freud ni več živ, saj bi ga danes moderni človek zgazil kot ratrak. Žal. Se morda kdo od gledalcev spomni zadnjega dejanja igre? Dvomim. To so bila intimna vprašanja za vsakega

Foto: arhiv DIC

posameznika in posameznico, kar je pa že nad našo zmožnostjo sprejemanja.

Taubi

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA: GUSAR

Ogledal sem si baletno predstavo Gusar, katere libreto je leta 1855 napisal francoski dramatik Jules Henri Vernoy de Saint Georges. Zgodba pripoveduje o ladijskem kapitanu Konradu, ki postane gusarski junak, ko mu s svojo bando piratov iz harema zlobnega bogataša uspe rešiti mlade lepotice – in tudi izbranko, v katero se zaljubi na prvi pogled.

Baletni nastop v dveh dejanjih vsebuje dinamično ozračje in burne napetosti med protagonisti, ki sledijo idealu lepote, ljubezni, zmage večnega dobrega nad minljivim slabim. Gledalec lahko interpretira igro s povečevanjem usodne ljubezni in srečnega konca, po drugi strani pa obuja misel, kako

je nekaj slabega lahko kasneje dobro, ne le kot ideja, ampak kot konkreten ljubezenski odnos. Kdor bo nekaj ljubil, bo to izgubil, je benevolenten opis za kostumografsko razkošno, vsestransko bogato in pestro baletno igro, ki je bila v svetovni zgodovini že večkrat prirejena in je postala zelo zaželen v repertoarjih najbolj znanih balerin in baletnikov, ki so ga »hoteli imeti vsak zase«. Premierno je bila baletna igra uprizorjena leta 1856 v Theatre Imperial de L'Opera v Parizu, skladatelj in libretist Adolphe Adam pa je poskrbel za njen vokalni in inštrumentalni zapis. Vendar pa Gusar svoje veličastje doživi v carski Rusiji ob koreografu Mariusu Petipaju, ki je na novo odkril »gusarski zaklad«.

Foto: Darja Štravs Tisu

Baletna igra je bila napisana v času svetovne romantike, revoluciji v tehnološki in gospodarski panogi in tudi miselni ter kulturni sferi, zato kot takšna še danes nosi sporočilo tedanjega časa. Več na: <https://www.opera.si/sl/program/predstava/balet/gusar/?d=1401>.

Oukidouki Janko

Jurij Kunaver

KNJIGA: TVOJ, MOJ, NAJIN SEKS

Od konfekcijskega seksa k medosebni spolnosti

Knjigo *Tvoj, moj, najin seks* sem se odločil predstaviti, ker je nekaj posebnega in ker mi je zelo všeč. Ob vsej prebrani literaturi na temo spolnosti in odnosov med spoloma nobene ne prevevata takšen optimizem in svoboda in nikjer ni čutiti tako močne spodbude, da bi iz prebranih pozitivnih sporočil nekaj dejanskega naredil (skupaj s partnerjem oziroma partnerico).

Hrvaški psihiater, psihoterapevt in komunikolog Pavao Brajša je med nekoliko starejšimi slovenskimi bralci in bralkami že znan: njegova knjiga *Človek, spolnost, zakon* je pri nas postala po izidu v 80. letih prava uspešnica. Na tem mestu predstavljeno delo *Tvoj, moj, najin seks* je veliko novejše: izvirnik je izšel leta 2012, slovenski prevod (razširjena izdaja) pa samo leto dni pozneje. Knjiga je podnaslovljena *Kako ohranimo srečo in zadovoljstvo v spolnem življenju*. Podnaslov nakazuje na to, da srečo in zadovoljstvo sicer znamo doseči, vprašanje pa je, kako ti dve kakovosti »obdržati pri življenju«. Avtor se namreč v knjigi posveča partnerskemu odnosu posameznika oziroma posameznice z eno in isto osebo skozi daljše obdobje.

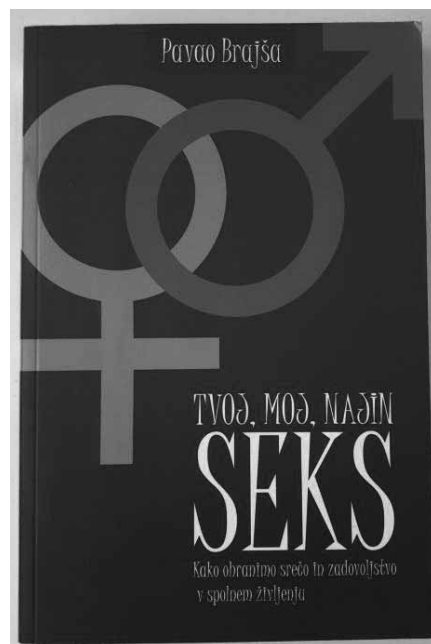
Delo ves čas govori o tako imenovani »humani« spolnosti in o osebnih, odnosnih, človeških vidikih seksa. Predstavi pa nam tudi nasprotje tega, torej nehumano spolnost. Nekatera objavljena osebna pričevanja o takšni spolnosti in takšnih odnosih v paru so prav grozljiva in odvratna. Človek komaj verjame, da ljudje lahko pademo tako nizko. Dejstvo, da takšnim razmeram pogosto botruje alkohol, seveda ničesar ne opraviči.

Brajša nam s knjigo posreduje pomembne informacije in priporočila. Pravi na primer, da sta v zelo visokem odstotku moška »impotenca« in ženska »frigidnost« povezani z neakovostnim medosebnim odnosom in s slabo ali celo odsotno komunikacijo; namesto da bi se naučili pogovarjati o konkretni, lastni spolnosti in o konkretnem odnosu,

pa tudi o »umetnosti« pogovarjanja samega, slepo sledimo temu, kar preberemo v periodičnem tisku in v sumljivih oziroma pretirano »tehničnih« spolnih priročnikih, poslušamo, kaj nam pripovedujejo o (svoji) spolnosti prijatelji in znanci, ter jih poskušamo posnemati ali se vsaj primerjati. A spolnost ni konfekcijski izdelek, temveč unikatna stvaritev samega para, čeprav spreminjajoča se s časom. Spolnost, ki se ne spreminja, ker so vloge posameznikov ali para kot celote »fiksirane«, postane dolgočasna, odbijajoča in utrudljiva. Brajša odlično prikaže notranje in zunanje dejavnike, ki vodijo v spolnost, kakršne v resnici ne maramo. Razočarani pari potem iščejo načine, kako bi izpraznjeno zvezo izboljšali in ohranili, pri čemer uporabljajo zelo zanimive »strategije«, ki so prav tako del vsebine knjige.

Avtor uporablja veliko zanimivih poimenovanj, ki sem jih v preteklosti pogrešal, saj označujejo stvari, o katerih sem premišljeval, še preden sem prebral knjigo. Na primer: pravična spolnost, humana/človeška spolnost, molčeči koitus, »literarni« impotenca in frigidnost, odnosne erogene cone, spolno meddogajanje/meddoživljanje, zrela spolna osebnost, vplivi posameznikove spolne preteklosti, »zavarovanje« partnerske zveze, »brezgenitalni starši«, spolno zdravje, spolna inteligenca ...

Zadnje poglavje v knjigi je nekaj posebnega, saj je posvečeno spolnosti oseb s telesno invalidnostjo in oseb z duševnimi motnjami. Za preučevanje te tematike je Brajša dobil spodbudo med svojim delom v Centru Dolfke Boštjančič v Dragi pri Igu, torej v Sloveniji. Avtor opisuje, kako se odnos negovalcev do lastne spolnosti odraža v njihovem ravnanju z invalidi na tem občutljivem področju. Še vedno se dogaja, da se spolnost invalidov zanikuje in potlačuje: na invalide se dostikrat gleda kot na naivne, nepokvarjene in seveda brezspolne »velike otroke«; obstaja pa tudi nasprotna skrajnost, ko se v invalidih vidijo »spolni manijaki«, ki so zaradi kroničnega pomanjkanja priložnosti postali s spolnostjo obsedeni.

Spet tretji preprosto menijo, da imajo invalidne osebe že brez spolnosti dovolj težav, zato naj bi jim delali uslugo, če jih s to temo ne »vznemirjamo«. Posebno občutljiva tako za invalide kot za negovalce je tema pomoči invalidom pri udeležanju spolnosti. Mislim, da bi na tem področju avtor lahko bil nekoliko jasnejši.

Brajša priznava, da je pravica do spolnosti bistvena za razvoj človekove osebnosti in za posameznikovo samouresničitev; nepošteno bi bilo določene »ideale« in cilje, na primer zakonsko zvezo, spremeniti v nujen pogoj za dopustitev spolne dejavnosti invalidni (oziroma sleherni) osebi. Invalidi so spolno in pogosto tudi duševno zrele osebe, njihova socialna spolna zrelost pa včasih zaostaja, predvsem zaradi okolja, v katerem so rasli in se razvijali. Vsi, ki so del okolja invalidov, morajo torej paziti, da ne postane spolnost invalidov »invalidna« spolnost.

Čeprav knjiga ni lahkotno branje, pa je idejno zelo bogata, predvsem pa nagovarja bralca_ko, naj se nauči sam_a loviti ribe, namesto da jih kupuje; s tem je mišljeno predvsem učenje verbalizacije čustev, pogovori para o svoji lastni spolnosti in tudi komunikacija o samem načinu medsebojnega pogovarjanja. Vaja dela mojstra!

redakcija za stereotipizacijo:
ne joči, fotr! piše & riše: kunda

1.

najprej uporabi vse obrazne mišice in ne pusti, da se ti oko orasi.

2.

s preprostim prstnim orodjem zatre solzo.

3.

sledi globok vdih skozi nosnice, ki posuši že najmanjši zametek senzibilnosti.

4.

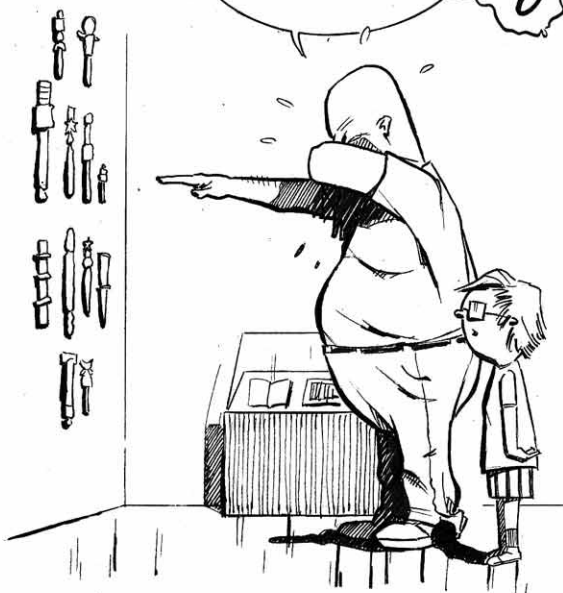
zaključiš z mokrim in odkašljajočim izdihom.

solze so dovoljene v dveh (2!) situacijah:

v hiši cvetja, natančneje
v spominski sobi štafete
mladosti:

zrayn...
zrayn te sm pa
ist... šmrc... sm pa ist...
ist... LAUFUU-BUU-HUU

ko slišiš
vstalo primorsko:

našla si ko-ončno
svoj pravi obraaaaz!

BUUAAAAAAA

REZERVAT: DNEVNIK OBSOJENCA 0-118/2015

Ta dnevnik je resnična zgodba življenja v ZPKZ Ljubljana, Povšetova ul. 5. Pisati sem ga začel 26. 4. 2015. Naj vam bo v veselje brati ga in naj vam nekaj da, kaj koristnega. Glede na to, da se najde v njem tudi kaj nepojasnjenega, čudnega, nedorečenega, naj vas ne bo sram. Vprašajte. Moj elektronski naslov vam je vedno na razpolago: taubi66@gmail.com.

Ponedeljek, 22. 6.

Kako iz človeka narediti bebca? Tako da ga spraviš na nivo, da ves zblojen sedi pred televizijo in gleda ritmično gimnastiko, medtem ko ga na postelji čaka knjiga: Kaplan Martin Čedermac. Preprosto, ne?

Nič se mi ne da. Dolgčas pa tak, da ne vem, kaj bi počel. Vem, pametni boste rekli, da naj se le vzamem v roke in bo šlo. Saj sem to naredil že milijonkrat v svojem življenju. Vendar lahko je biti pameten na daleč. Če si pa v jedru tega golaža, potem se vse spremeni.

Zdaj dobiva popizditis Mare. Njegova logika se krega z zakoni Slovenije in rezervata. On bi vse na bratski način in ne razume, da birokracija ne pozna bratstva. In zdaj? Živci na petsto obratov in jok in na drevo in vse igrače s seboj pa nikoli več dol. Normalno in človeško povedano – napisal se je za obisk psihiatra. Zdaj se bo še on zatabletkal. Welcome to the club. Bebci v porastu. To je realnost rezervata, za marsikoga kruta in nečloveška, toda taka je. Za penologe sem nakladač, a vabim vsakega, da pride živeti med nas brez protekcije. Pa da vidimo, koliko časa bo zdržal. Uro ali dve? Ne lajajte s pametnimi teorijami, ker teorija je umrla že na vhodu sem. Je ni bilo, je ni in je nikoli ne bo. Jebeš vzgojo, če jo zakon demantira.

Najbolje je ostati pred televizijo in gledati ritmično gimnastiko. Ta prelestna plastična dekleta in nato za posledek še skoki v vodo. Če nič drugega, te dovolj zrajcajo in stranišče je pri roki.

Torek, 23. 6.

Ludara živi in se ne razvija – danes je na televiziji badminton. Doma tega sigurno ne bi gledal. Tu se ne ubadam z vprašanjem, kaj je to razumni človek, to je retorično vprašanje. A vem, da jaz to nisem. Morda sem nekoč bil, a rezervat ti razumnost požre.

Danes bi sicer moral domov. Minilo je točno dva meseca, kar sem tu, in prva kazen je minila. V bistvu je minila kazen, zaradi katere sem prišel, a kaj hudiča, ko so mi preklicali pogojno kazen deset mesecev, in tako se štetje začne znova. Pa ne le štetje. Danes je prišel paznik in mi znova pobral prstne odtise, me fotografiral in pobral podatke. Pedantnost robotske avtomatizacije je popolna. Ne vem. Morda sem se v teh dveh mesecih tako spremenil, da so potrebni novi podatki ali pa nimajo pametnejšega dela. Briga me, jaz živim v drugem (svojem) svetu in se mi gladko jebe, kaj počnejo z menoj. Več kot ubiti me tako ne morejo.

Je pa bila tudi lepa gesta KU. Danes sem dobil čestitko za rojstni dan z obljubo desetih evrov, ko pride Goran na obisk. Lepo. Pomislim še na Tanjo (KU). Kaj je z njo? Že mesec dni je ni. Je vse v redu? Je bilo kaj narobe? To so tako neprijetna vprašanja. Vprašanja brez odgovora v rezervatu ubijajo. Tudi njenega podpisa na čestitki nisem zasledil. Saj najbrž nič ni, ampak s tem tudi tolažbe odgovora ne. Večkrat se spomnim nanjo. Ne, to ni ljubezen, je le prijateljstvo in terapevtska navezanost. Ona je namreč moja glavna žila povezave z zunanostjo. Je še? Ne vem.

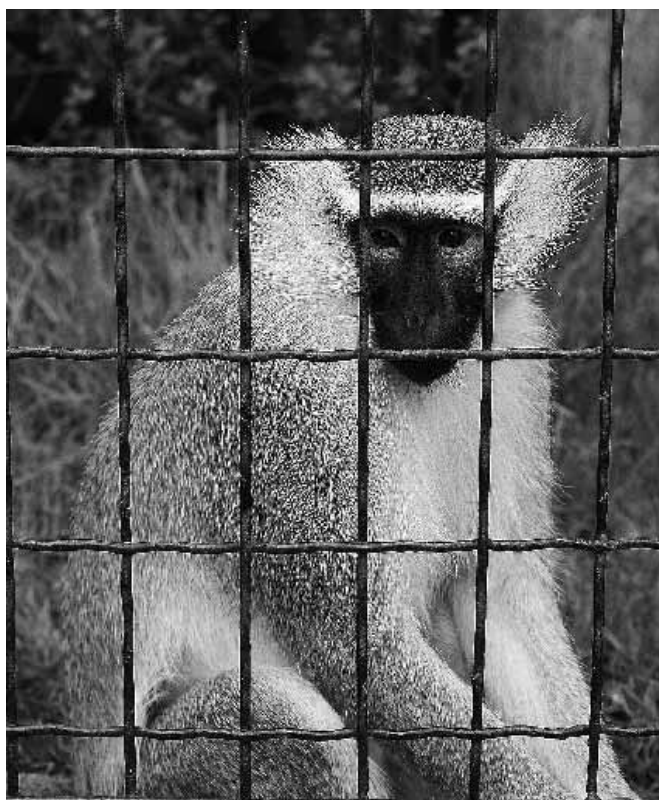

Foto: Bogdan Safinowski

029
KRALJI
ULICE

Četrtek, 25. 6.

Judo sem zmeraj mislil, da je le pretepanje. Da nasprotnika zmlatiš kot kretena, in to je to. Zahvaljujoč televiziji pa sem dojel, da le ni tako. Kot bi dva plesala tango. Svašta! Sploh nisem nič razumel, razen tega, da tu ne morem in tudi ne smem ničesar razumeti.

Tako sem se danes spravil že ne vem katerič brat in študirat *Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij* (ZIKS) – čudo nevideno. Tako lepo je napisan, da je luknjast kot švicarski sir. Še posebej za delavce, ker si ga vsak razlaga po svoje in se temu primerno tudi obnaša. Tokrat sem se zapičil v člen, ki je zjebal Novega. Žena mu je na obisk prinesla paket z obleko, pa ga pazniki niso vzeli. Rekli so ji, naj te stvari prinese naslednji dan, toda tudi naslednji dan tega paketa niso sprejeli. V zakonu piše, da lahko obleko dobiš kadar koli, hrano pa le enkrat mesečno v točno določeni velikosti paketa in pa le za en obrok. Kaj pomeni en obrok? Za nekoga kos kruha, za drugega pa kar cel hlebec. Čudna so pota gospodova. Ko smo o tem zakonu vprašali paznika, je odvrnil, da moramo prebrati droben tisk. Ja, kje pa je? Torej še ena jeba razumnikov. Pusti pamet zunaj, sleherni, ki vstopaš. Osredotoči se na televizijo in pusti možganom na pašo. Saj pedagog misli nate. No, name zelo intenzivno. Vidim ga enkrat mesečno za pet minut, ker preprosto nima več časa. Kako naj potem njega vprašam za zakone? On ve? Hahaha ...

Dan mineva in še en dan bližje sem svobodi. Kdaj pa to bo? Bog ve! Kaj bo jutri? Tudi to le Bog ve. Jaz pa jaham minute in ure v daljavo. Hi-hot.

Taubi

RAZVEDRILO

KRALJEVSKI ŠAHOVSKI PROBLEM

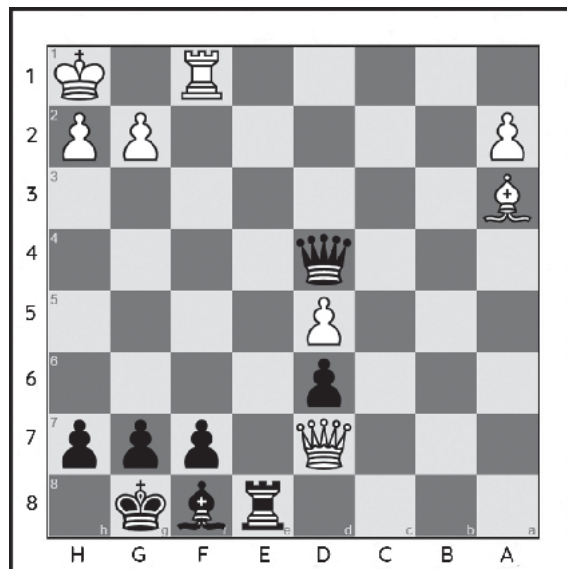
Iz igre Samuel Reshevsky – Robert James »Bobby« Fischer, Palma de Mallorca Interzonal, 1970.

Na vrsti je črni. Beli preda igro po treh potezih.

Standardni algebrski šahovski zapis:

pijon/kmet – brez oznake, S – skakač, L – lovec, T – trdnjava, D – dama, K – kralj, x – jemanje figure, + – šah, ++ – mat, O-O – mala rokada, O-O-O – velika rokada, = – remi/ponudba remija, e. p. – en passant (kmetovo jemanje mimogrede).

Jean Nikolič

REŠITEV JE OBJAVLJENA NA STRANI 34.

030
KRALJE
ULICE

KOMENTARNICA: 030 323 128

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRILI KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. OB VSAKRŠNI URI JIH LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 128, NA UREDNISTVO@KRALJULICE.ORG ALI NA NAŠ FACEBOOK PROFIL. VABLJENI H KOMENTIRANJU!

E-sporočilo, 10. 10. >> Pozdravljeni! Kralje ulice res obožujem, vedno vzamem časopis ali dam denarni prispevek in revijo pustim, darujem kakšno malenkost, oblačila, predmete ... Žal pa sem danes ponovno opazila sporno prodajalko pred Lidlom v Domžalah. Spodaj prilagam sliko v dokaz. Bi imela pa še eno pohvalo. V petek popoldne je na železniški postaji vaša prodajalka prijazno peljala sestro do perona, na katerem je morala na vlak. Žal ni imela niti enega kovanca, da ji ga podari v zahvalo. Mogoče veste, katera je bila, da ji naknadno nekaj poklonimo? Hvala. LP Klavdija

SMS, 12. 10. >> Pozdravljeni, sem poslovođa v Lidlu v Ljubljani. Želim vam povedati, da je vaš-naš kralj Aco oseba, ki mu življenje ni postlalo z rožicami, a je vseeno zelo srčen, vedno pripravljen pomagati, nasmejan, nevsiljiv. Moje punce in stranke ga imajo zelo rade. Je kralj, po katerem bi se moral marsikdo zgledovati. LP in vse dobro

Pismo, 14. 10. >> K oglašanju me je pritegnila pripomba gospe iz Grosuplja o grdih besedah v vašem časopisu. Tudi sama sem pozorna na te reči, sem namreč še iz časa, ko so govorico in obnašanje določala pravila, ki smo jih pač upoštevali. Starši so nas otroke odvadili rabe grdih besed s kakšno klofuto, ki so bile takrat še dovoljene. Življenje nas je tozadevno dodatno izšolalo, mene kot študentko v Nemčiji. Takratna nemščina ni premogla psovka in podobnega, osebno pa sem izkusila, kako nas s svojim hudobnim sporočilom lahko ponižajo in dotolčejo vljudne, skrbno izbrane besede. Takrat sem spoznala, da je pojem »grda

beseda« relativen. Danes sem veliko bolj pozorna na knjižice in videe, namenjene otrokom. Otroška knjiga »Gremo mi v tri krasne« je lepo sprejeta od stroke in je celo prišla v ožji izbor za nagrado. Ene slikanice pa so me šokirale. Otrok spozna Vikinge kot zanikrne pijandure; srednjeveške Arabce v Bagdadu – kalifa in visokega vizirja – kot nebolgljene oz. pretkane goljufe; čas odkritja in osvajanja Amerik je predstavljen kot zlata doba Španije, verjetno na osnovi ton in ton zlata, ki so jih Evropejcem »darovali« domorodci. Pred kratkim so si otroci na Danskem na TV lahko ogledali, kako mož z nekaj metrov dolgim udom, pisano ovitim, sega čez cesto po sladoledu iz rok deklice. So takšne slik(anic)e primerne za otroke? Je to primeren način, kako naučiti otroke, da sprejemajo »druge« z odprtimi očmi in srcem? Za omenjene stripe sem izvedela iz časopisnega članka, ki je napovedoval njih izid. Kaže, da te ne vsebujejo niti ene »grde« besede, a vendar povedo toliko grdega, lažnega in škodljivega. Bralka s Primorske

Facebook, 13. 10. >> Hojla, na vas se obračam z vprašanjem. Večkrat sem že opazila gospoda v Medvodah, ki ponuja Kralje ulice, nikoli pa še nisem videla tudi izkaznice, ampak saj to ni tako važno. Če je res eden izmed kraljev, me skrbi to, da se je danes zjutraj na križišču v Medvodah postavil na cestišče tik ob avtomobile, ki so vozili mimo, in jim mahal, naj ustavijo, v rokah pa je držal denar. Skrbi me, če je morda v stiski ali kar koli, avtomobili bi ga lahko zbili. Je res eden izmed kraljev? Lep dan vam želim. Tajda

MILOŠEV FOTO KOTIČEK: PROTESTI V BEOGRADU

Eko protest

4. septembra je v Beogradu v organizaciji neformalne skupine občanov in občank »Eko straža« potekal okoljski protest. Protest na isto temo je bil v Beogradu prirejen tudi teden dni kasneje, 11. septembra, pod imenom »Vstaja za obstanek – ljudstvo proti korporaciji Rio Tinto«.

Foto: Miloš Stojić

Foto: Miloš Stojić

Protest proti kriminalni oblasti

»Protest proti kriminalni oblasti« je potekal pred sedežem Republiškega javnega tožilstva v Beogradu, organizatorji pravijo, da je ta postal simbol nepravice. Gibanji »Skupaj za Srbijo« in »Ne davimo Beograda« in številni aktivisti ter intelektualci so poudarili, da je cilj protesta opogumiti poštene kader, ki dela v pravosodnih institucijah, da dela profesionalno, pošteno in brez bojazni za svoje delovno mesto.

Foto: Miloš Stojić

Starši, kje ste?! To nam je otroke iz Srbije pregnalo!

Foto: Miloš Stojić

Protest odvetnikov

Protest odvetnikov Srbije se je odvil zaradi nezadovoljstva z novo odločbo Vrhovnega kasacijskega sodišča, ki je vezana na plačilo obdelovanja in zavarovanja kreditov, za katero odvetniki pravijo, da škodi državljanom in državljanke ter gre v korist bankam.

Miloš Stojić
Prevedel: Robi Ž.

Foto: Miloš Stojić

Foto: Miloš Stojić

Spoštujte zakon! Stop bankirskemu terorju

NOČNA IZMENA

Ko sem tistega večera prepoten in zadihan vstal z nje, sem bil, tako kot vsakič, pripravljen, da se že v naslednjih petih minutah na polno skregava zaradi kakšne neumnosti, kot je, če so Američani zares pristali na luni ali pa je bil vse samo tevesov, vendar do tega ni prišlo. Ko je v kuhinji kadila svoj čik, jaz pa sem jo opazoval, je to potekalo v neslutnem spokoju in tišini. Prosil sem jo, če me zapelje do centra, ker busi več ne vozijo, in verjetno mi je v smehu zabrusila, da bi bilo še najboljše, če bi zapeljala kar čezme, s čimer sem se lahko le strinjal. Ulice so bile vlažne in prazne in večina semaforjev je utripala rumeno. Prosil sem jo, če me pelje še do kebaba. Med jedjo me je gledala in ni me motilo. Ponudila je, da me pelje do doma, a sem odklonil. Ko sem po Miklošičevi stopal proti domu, je rosilo. Pomislil sem, da je tega večera najin odnos verjetno dosegel svoj vrhunec. In kasneje, v postelji, morda tudi to, da jo čisto čisto malo pogrešam.

Samar Kandić

Foto: SK

032
KRALJI
ULICE

NEVID(E)NA LUBLANA

Vodniki_ ce z brezdomno izkušnjo vam preko pripovedanja zgodb predstavijo večplastnost brezdomstva in svoje izkušnje z ulice.

Pohod poteka v manjših skupinah 3–10 oseb. Traja 1,5–2 ure. Prispevek za turo po osebi znaša 6 € za dijake, študente, upokojece in nezaposlene ter 8 € za zaposlene. Možno so tudi individualne ture za katero prispevek znaša 15 €.

**“STVARI, KI SO VAM ODVEČ,
AL JIH MATE PREVEČ,
NISO POŠKODOVANE
IN JIH JE ŠKODA ZAVREČ,
LAHKO PRIPELJETE K NAM.”**

Info:

Zadruga Stara roba, nova raba
Poljanska c. 14, Ljubljana, 059 010 075
zadruga@robaraba.si

Pohištva ne sprejemamo.

Zadruga je socialno podjetje, ki deluje po principih skupnostne ekonomije. Povezuje odrinjene osebe, ki s ponovno uporabo zavrženih stvari, ustvarjajo nekaj zase, za širšo skupnost in za okolje. Vsak vaš podarjeni predmet in nakup pomenita podporo Zadrugi, ki je namenjena zaposlovanju brezdomnih in ostalih socialno ogroženih oseb.

KUPIMO VSE, KAR JE ZASTONJ, IN PODARIMO NAPREJ PO SIMBOLIČNI CENI!

ZA PRIJAVO NAM PIŠITE NA:

– TURE@KRALJIULICE.ORG
– FACEBOOK NEVIDENA LUBLANA

OGLASNA DESKA

Skočite v PRP trgovinico na Poljansko cesto 14 ali v butik in skladišče v Studenec 41. Tam boste našli lončke za rože, okraske, knjige, slike, igrače, umetnine in starine. Ni, da ni, ker mi kupimo vse, kar je zastoj, in podarimo po simbolični ceni. Lahko nam tudi kaj donirate. Več na www.robaraba.si.

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodnik za opuščanje uporabe psihotričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanje škode. Zanimajoči jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

Uspešno poučujem angleški jezik.
Gregor: 051 732 740

Društvo Kralji ulice se za donacije v mesecu avgustu zahvaljuje:

- pekarni OSEM,
- slaščičarni ZVEZDA,
- društvu LAJKA za hrano za pse,
- fotostudiu FOTO GRAD za pet kupončkov za fotografiranje,
- NK OLIMPIJA za vstopnice,
- društvu ACT Slovenija in pizzeriji TRAPPA za tople obroke,
- društvu KROG 9 za zelenjavo,
- prijazni teti za mesne izdelke,
- portalu DOBRODELKO za spalne vreče in sanitetni material ter
- vsem dobrim ljudem za oblačila, obutev, hrano in denarna nakazila.

Se priporočamo za naprej.

Sem upokojeni programer. Med drugim sem delal tudi v razvojnem oddelku Iskre Delte. Imam software, natisnjen za UNIX OS. Iščem investitorja, ki bi spraval zadevo v življenje. Kontakt: Robert Žerjav, oxigen.robi@gmail.com.

Podari knjigo in jo prinesi na Kralje. Pražakova 6, 1000 Ljubljana. Pon.–pet. 8.00–15.00. Tel.: 059 022 503

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak četrtek 10.00–10.45 v Športni center Triglav za Bežigradom (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli! (Zaradi epidemije se rekreacija trenutno ne izvaja.)

033
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnite in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	1

V/Na _____, dne _____

_____ podpis zavezanca/ke

NAGRADNI PREGOVOR V OKVIRJU IZ OPEK

034
KRALJI
ULICE

5	4	1	1	3	2	5	5	3	1	5	4	4	7	5	6	5
6	7	3	2	4	2	1	2	3	4	1	2	3	4	2	3	1
1	2	Besede vpisujete, kot kažejo številke v opeki. Na koncu boste na notranjem robu okvirja lahko prebrali ruski pregovor. 1: data; 2: močnejši drog, ki povezuje sprednji in zadnji del voza; 3: poštna pošiljka; 4: slovenska pesnica (Erna, 1912 do 1991); 5: plemič za stopnjo višje od markiza; 6: ime filmskega igralca Cavazze; 7: trombon; 8: daljši slavnostni moški suknjič; 9: dvoumno, dvosmiselno izražanje; 10: oboroženi spopad, boj; 11: prebivalec večnega mesta; 12: glavno mesto sosednje države; 13: mesto v Italiji ob Jadranskem morju, Venezia; 14: kar utemeljuje, podpira kako trditev; 15: lepota, brhkota; 16: igralna karta z rimsko številko; 17: kos blaga, določene oblike, za brisanje telesa; 18: tekmeč.												2	5	
18	5													1	6	
3	4													3	4	
7	6													4	5	
4	5													3	7	
17	2													1	6	
3	1													2	7	
5	4													3	4	
16	2													2	8	
3	1													1	5	
7	1	7	6													
6	2	5	9													
15	3	4	3													
4	5	1	2													
7	1	2	1	7	3	2	5	1	2	5	4	2	1	4	2	3
4	14	3	5	6	13	4	4	12	3	7	3	11	6	5	10	1

Sestavil: Jože Pauman

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Rešitev šahovske uganke: 1: Df2, Db5; 2: Te1, h3; 3: Txf1+, beli preda igro

NAGRADNA KRIŽANKA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite do konca tekočega meseca na urednistvo@kraljiulice.org ali na naslov Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana in se potegujte za štiri CD ploščke Balade na bledečih tleh, izvajalcev Kvinton & Borut Gombač. Iskrene čestitke nagrajencem in nagrajenki pravilno rešene septembrske nagradne križanke, ki so: Franc Modrijan iz Laz v Tuhinju, Veronika Dolenc iz Jesenic, Boris Paja iz Maribora in Kenan Ličina iz Stahovice.

ZAKAJ
NAS
TEPETE?

KER KRŠITE
ZAKON!

ŽELIMO SI ŠAMO
SVOBODNEGA ŽIVLJENJA.
DA BI SE LAHKO
SVOBODNO GIBALI
IN SVOBODNO DIHALI.

NO, VIDIŠ!

BY MILOŠ

KRALU
VLICE

